

vonalszakaszon Manteuffel vezérőrnagy párancsnoksága alatt álló 7. Thüringiai páncélos hadosztály, a Krim-félszigeten pedig a Gareis altábornagy párancsnoksága alatt álló 99. frank-szudétanémet gyalogos hadosztály különösen kiütötte magát.

A déliolaszországi arcvonalról kölcsönös tüzorségi és járőrtevékenységen kívül csak az északamerikai haderőknek egy Miznától északra lévő magaslat ellen indított sikertelen támadásáról érkezett jelentés. **Leros szigetén partraszállt erőink továbbfolytatják a harcot a sziget ellenséges helyőrségével.** A haditengerészet

partbiztosító egységei az Egei-tengeren ismét elsüllyesztettek egy ellenséges tengeralattjárót. Északamerikai bombázók hétórán támadást intéztek délgörögországi német repülőterek ellen. 16 északamerikai bombázót lelőttünk. Brit zavarógépek keddre virradó éjszaka néhány bombát dobtak Nyugat-Németországra. A megszállt nyugati területek felett kifejtett gyenge ellenséges légi tevékenység során 6 brit északamerikai repülőgépet lőttünk le. Nehéz német harci repülőgépek erős kötelékei keddre virradó éjszaka eredményes támadást intéztek Plymouth kikötőváros ellen. (MTI)

Hull csütörtökön beszámol a kongresszus mindkét házában

Washington, november 16. (NST) A kongresszus szövevénye előtt bejelentette, hogy Hull külügyminiszter csütörtökön beszédet mond a kongresszus két háza előtt és külügyi beszámolót terjeszt elő a moszkvai értekezlet eredményéről. Az amerikai kongresszus történetében még nem volt példa arra, hogy a külügyminiszter beszámolót terjesztjen a kongresszus két háza elé. Hull külügyminiszter hétfőn nyilatkozott első ízben a sajtó képviselői előtt a moszkvai értekezlet eredményéről. Az értekezlet befejezésénél mondotta — nagymértékben fokozódott az értesülések kölcsönös kéréselése, ami igen hasznosnak bizonyult a szövetségesek szempontjából.

A továbbiakban Hull kijelentette, hogy a Szovjetunióban alakított szabad német bizottság mozgalmában a pillanatban elvesztette jelentőségét, amikor Molotov aláírta a moszkvai négyhatalmi egyezményt. Lényegében véve ez a mozgalom már előbb is jelentéktelen volt. Németország sorsa fölött a háború után a moszkvai határozat alapján különböző nemzetek tagjaiból alakított nagyobb szervezet fog dönteni. Hull egyébként leszögezte, hogy Moszkvában semmiféle átkos megállapodás nem jött létre. Olaszországgal kapcsolatban úgy döntöttek, hogy a szövetséges haderők visszavonása után a kormányhatalom gyakorlását bizonyos időre szövetséges bizottságra ruhazzák.

Roosevelt a megszállt területek lakosságának katonai szolgálatát követeli

Washington, november 16. (NST) Roosevelt a kongresszushoz intézett hétfőn küldött üzenetében azt követeli, hogy a már megszállt vagy később megszállandó területek lakosságát messzemenően használják ki aktív katonai szolgálatra és újak, valamint más katonai berendezések építésére. Üzenetében Roosevelt a kongresszustól felhatalmazást kér olyan üsszegek kidolgozására, amelyek a háború utáni amerikai újjépítési program finanszírozására szolgálhatnak. Erről a programról — mint már közöltük — az amerikai újjépítési bizottság tanácskozik Atlanta Cityben. Az elnök szövegében a következőket szögezte le: „A háború tartamát tekintélyesen meghaltna talán rövidíteni, ha minden megszállt ország felszabadítása után annak lakosságát a szövetséges hadseregnek támogatására vennék igénybe. Roosevelt ezzel kapcsolatban rámutat a szellel és délnolaszországi eseményekre, ahol a lakosoknak — mind nagyobb része aktív szolgálatot teljesít vagy hadimunkát végez. A háború által felszabadított népeknek nyújtott segítség nem csupán humanista tett, hanem katonai szükségesség is.” — mondja Roosevelt.

lance Cityben. Az elnök szövegében a következőket szögezte le: „A háború tartamát tekintélyesen meghaltna talán rövidíteni, ha minden megszállt ország felszabadítása után annak lakosságát a szövetséges hadseregnek támogatására vennék igénybe. Roosevelt ezzel kapcsolatban rámutat a szellel és délnolaszországi eseményekre, ahol a lakosoknak — mind nagyobb része aktív szolgálatot teljesít vagy hadimunkát végez. A háború által felszabadított népeknek nyújtott segítség nem csupán humanista tett, hanem katonai szükségesség is.” — mondja Roosevelt.

Törökország kitart a semlegesség mellett

Stockholm, november 15. (MTI) A News Chronicle ankarai levelezője írja, hogy a törökök hírfő szemmel nézik a szövetségeseknek a Földközi-tengeren folytatott hadiselekvéseit. Azon a nézetben vannak, hogy a szövetségesek katonai vállalkozásai ismételtelen kudarcot vallottak. Valószínű, hogy a törökök

nem fognak a szövetségesekkel eslekvőleg együttműködni, sem támaszpontokat nem bocsátanak rendelkezésre, sem pedig a Dardanellákon való átkeletést nem engedik meg, de még kevésbé üzennek hadat Németországnak, vagy Bulgáriának.

Indiában megérett a forradalomra a helyzet

Tokió, november 16. (Németi) Bose, a szabad India ideiglenes kormányának feje rádióbeszédben fordult az Európában élő honfitársaikhoz. Többek között ezeket mondotta: — Indiában a helyzet megérett a forradalomra. Most már csak a végső harcot kell megindítanunk s be kell vonnunk Indiába s ki kell tűznünk India földjén a szabadság zászlát.

ját. Mihelyt ez megtörténik, megkezdődik a Delhi felé való vonulás. Tudom, hogy a háború hosszú lesz, súlyos és hogy sok áldozattal fog járni, de meg vagyok győződve, hogy miénk lesz a győzelem. Ez olyan bizonyos, mint ahogyan reggel a nap felkel. (MTI)

A BOLGAR KORMÁNY GONDOSKODIK A BOMBÁZÁS ÁLDOZATAIRÓL

Szofia, november 16. (MTI) A bolgár minisztertanács értelmében a vasárnapi légitámadás áldozatainak hozzátartozói hadi

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

rokkant nyugdíjat kapnak s az áldozatokat az állam halottaként államköltségen temetik el. A hátramaradtoknak a nyugdíj folyósításáig 30 ezer leva segílyt adnak. A károkat azonnal helyreigazítják, a hajléktalanokat alkalmi épületekbe helyezik el, gondoskodnak élelmezésükről és felruházzák, továbbá az állami kórházakban a sebesültek ingyenes gyógykezelésétéről. A megsebesülteket a kórházban meglátogatta az anyakirályné, továbbá a belügyminiszter, a közoktatásügyi, igazságügyi, és földművelésügyi miniszter hosszabb ideig elbeszélgetett a sebesültekkel s ajándékokat nyújtottak át nekik.

NAGY ESEMÉNYEK KÜSZÖBÉN

Washington, november 16. (Bud. Tud.) Az amerikai nyilvánosságban nagy figyelmet keltett az Army and Navy c. lap cikke, amely bejelentette, hogy nagy események állnak közvetlen küszöbön. Ezek az események Churchill, Roosevelt és Sztalin találkozásával fűggenk össze.

PAPEN MEGÉRKEZETT NÉMETORSZÁGBA

Izstambul, november 16. (Interinf.) Papen német nagykövét hétfőn Izstambulból útunk indult Németországba. A nagykövet kb. 10 nap múlva érkezik vissza Törökországba. (MTI)

Berlin, november 16. Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul: Tájékozott berlini körökben megerősítik, hogy Papen ankarai német nagykövet megérkezett Németországba. (MTI)

GIRAUD AZ ANGOL-AMERIKAI FŐHADISZÁLLÁSON

Páris, november 16. (Németi) A Paris Soir aligirí értesítése szerint Giraudot váratiannul az angol-amerikai főhadiszállásra hívták. Tájékozott köröknek az a véleménye, hogy ez az intézkedés a libanoni eseményekkel fűggenk össze és kiemelik, egészen sajtóságos, hogy az angolszások a leköszönt Giraudhoz fordultak, nem pedig De Gaullehoz. (MTI)

A SZOVJETNEK ELELMISZERRE VAN SZÜKSÉGE

Washington, november 16. (Bud. Tud.) A szovjet küldöttség, amely résztvesz az Atlanti Cytli újjépítési értekezleten, valószínű, hogy támogatást fog kérni közel 100 millió ember számára, tehát ugyanannyi embernek, amennyi a megszállt európai ország lakossága. A szovjetnek elsősorban élelmiszere van szüksége, azonban a szén-, vas-, olaj-, vetőmag-, vegyszer- és orvosságszükséglet is igen jelentős.

Rendelet a villany és gáz fogyasztásának korlátozásáról

Budapest, november 16. Magyar Távírási Iroda jelenti: A kormány rendeletet adott ki a tüzelő anyagokkal való takarékoskodás érdekében a villamos energia, valamint a gáz felhasználásának korlátozásáról. A rendelet megállapítja, hogy alap fogyasztásként a villamos energia fogyasztásánál az 1941-42. évi, a gázfogyasztásánál pedig az 1942-43. évi fogyasztás 365-öd részét veszik figyelembe. A nyilvános étkezők és szórakozóhelyiségek világítás céljára az 1944.

január havi leolvasásig terjedő negyedében legfeljebb 65 százalékat, azt követően pedig legfeljebb 60 százalékat használhatják fel az alapfogyasztásnak. A rendelet intézkedik az új fogyasztókról és egyebek között előírja, hogy tilos a házaszmétlak világítása, valamint az üzletek kirakatainak külön kivilágítása. Gyűlések és előadások tartására szolgáló helyiségeket csak annyira szabad kivilágítani amennyire a rendeltetésszerű használatukhoz szükséges.

A Keresztény Párt felvette a Néppárt nevet

Budapest, november 16. A Kereszténynéppárt nagyvázslmányának ülésén, a Néppárt 50 éves jubileuma alkalmából gróf Zichy János — a Néppárt tagjai nem egy-egy politikai vezér mellé állnak, nem tisztavirágéletű korezmékre és változó politikai divatokra esküsznek fel, hanem az ezeréves Magyarország örök igazságai mellett állanak ki. A Keresztény Néppártot az elkövetkezendő idők nagy feladataira készítik elő és erőket ezeknek szolgálatára szervezik meg — hangoztatta. — A konjunkturalis keresztényektől a néppárt jövőndő fundamentumába.

— A magyarság és a pozitív kereszténység elválaszthatatlan — állapította meg gróf Zichy János. — A Néppárt tagjai nem egy-egy politikai vezér mellé állnak, nem tisztavirágéletű korezmékre és változó politikai divatokra esküsznek fel, hanem az ezeréves Magyarország örök igazságai mellett állanak ki. A Keresztény Néppártot az elkövetkezendő idők nagy feladataira készítik elő és erőket ezeknek szolgálatára szervezik meg — hangoztatta. — A konjunkturalis keresztényektől a néppárt elkülöníti magát.

Az asztalosmesterek felépitik a szinpadot a jubiláló Iparos-kör részére

A faellátás kérdése

A debreceni asztalosmesterek szakosztálya tegnap este ülést tartott Bálint Sándor elnökletével az ipartestület dísztermében, amelyet a tagok teljesen megtöltöttek. Napirend előtt a 210 tagnak kiosztották a kiutalt szegmenyiséget.

szel vezetik a munkát. A kismesterek közül Szabó Béla, Oláh István, Deutscher Richard és mások nyomban lelkesen felajánlották munkájukat, míg a tehetősebb mesterek egy-egy szál deszkával vagy más rendelkezésre álló anyaggal járulnak hozzá a szinpad elkészítéséhez.

Este nyolc órakor került a sor a szakosztályi ügyek tárgyalására. Kovács István jegyző felolvasta a múlt ülése jegyzőkönyvét, amelyet elfogadták. Bálint Sándor elnök bejelentette, hogy örv. Csalánosi Jánosné Rácz Béla (Bethlen-u. 40.) Benedek Gyula (Pacsirta-u. 92.), örv. Keresztény Sándorné (Esztérgályos Miklósv. utca 23.), Varjas Ferenc u. 39. beosztotték iparukat.

Bálint Sándor bemutatta a kamara átiratát, amelyben közli, hogy Bálint Sándor elnöknek az ipartestület előjárósági ülésén történt felszólalása folytán az október 13-án az Anyaghivatalnál tartott megbeszélésen előterjesztette az asztalosmesterek faellátási kérelmét. Az Anyaghivatalnál ígéretet tettek, hogy a kisiparosok anyagellátási ügyét a legjobb indulattal kezeljék s állandóan napirenden tartásák.

Ezután ismertették az ipartestület-től érkezett átiratokat. Az OTI igazolványok kiadásának újabb szabályozásával kapcsolatban Vangor Antal elnök felhívja a figyelmet arra, hogy esetleg egyes munkavállalók a munkaadókat rá ne bírják arra, hogy alkalmazás nélkül a legkisebb időtartamra is bejelentsek az OTI-nál, mert egy ilyen konkrét esetben úgy a munkavállalót mint a munkaadót csalásért, sikkasztásért súlyosan elítélték.

Bálint Sándor felolvassa az ipartestület átiratát, amely szerint most már a fűrészelt faőrü szállítása szállítási igazolványhoz van kötve. Dr. Krisch Károly elnök vezetése alatt álló Debreceni Iparos Kör kérte a szakosztályt, hogy az Iparos Kör szinpadát állítsák fel tekintettel arra, hogy az Iparos Kör hatvanéves fennállásának jubileuma előtt áll. Kovács István jegyző és Szabó József

Bálint Sándor elnök sajnálattal állapítja meg, hogy a helyzet még szigorúbb, javasolja hogy újabb megkeresést intézzenek a Kamarához. Szathmáry István szerint a kamarához konkrét javaslattal kellene fordulni, hogy hogyan oldja meg faellátásukat. Szabó Béla úgy véli, hogy nem csupán a fejüket kellene összedugni hanem adják össze a pénzüket azok akiknek van s így gondoskodjanak a fa-beszerezésről.

Zsiga Fajos, Oláh Béla a feketepiacra panaszkodnak. Azt hangoztatták, hogy az árúbeszerzést a kereskedők eszközölhessék. Végül úgy határoztak, hogy a vezetőség egy szűkebbkörű bizottságot megfűggyalja a faellátás módját. Több más ügyet intéztek el még ezután.

Csokonai Színház
Tel.: 25-45. Igazgató: B. Unger István. Előadások d. u. fél 8 este fél 7 órakor

Szerdán tisztviselőcsé mészékelt helyárukkal:

Tabornokné
U. KOVÁTS TERUS fellépésével
Csütörtöktől a legnagyobb városi operettsiker:
Fekete Péter

Hungária filmszínház
Ma utoljára!
Csak 16 éven felülieknek!

INGOVÁNY
Fűszerplők: JULES BERRY
GILBERT GILL, ANNI DU SAUX
Előadások: 5 és 7 órakor.

Meleot mozgó másora
Ma és holnap:
Csáthó Kálmán regénye filmre

Fűszer és csemege
Fűszereplők: Szőrényi, Javor Hódvégly, Soulay, Pethő, Vízváry, Peltes Sándor.
Előadások kezdete: d. u. egy negyed 6 és egy negyed 8-kor.
Szombattól: EJELEI GYORS

Apollo filmszínház
Az idény leglátványosabb filmvígjátéka.

Sziámi macska
Szereplők: Szelezky Zoltán, Bliesi, Hajmássy, Erdélyi Miklós
Előadások: 3-5-7, vasárnap délelőtt 11 órakor is.

Vígyszínház
Ma 5 és 7 órakor a legnagyobb és legvidámabb magyar filmoperett:

Zenélő malom
Fűsz.: Szelezky — Szilassy — Ducky — Latabár — Vaszary Piri — Csontos.

A belügyminiszter a tisztviselők létszám-emeléséről, az orvoshiányról, az önkormányzati státuszrendezésről és a zsidó beszivárgásról

Részleteiben is letárgyalta a képviselőház a belügyi költségvetést

Budapest, november 16. A képviselőház keddi ülését negyed 11 órakor nyitotta meg Tasnádi Nagy András elnök. Bejelentette, hogy József királyi herceg most ünnepelte házasságkötésének 50. évfordulóját és ebből az alkalomból tartott ünnepi misén ő vett részt és tolmácsolta jókívánságait.

Hunyadi-Bazás Endrás benyújtotta a tanyai igazgatás rendezéséről szóló javaslatot, majd ugyancsak ő ismertette a belügyi tárca költségvetését. A költségvetési tételeket összehasonlítva, megállapította: a 225 millió pengős szociális és 182 millió pengős karhatalmi előirányzat is bizonyítja, hogy a kormány továbbra is a gondoskodás politikáját folytatja szociális vonalon.

Vitéz Jaross Andor, a Magyar Megújulás Nemzetiszocialista Párt szövetség vezérszónoka megtámadta a parasztszövetséget, amely szerint kommunista szervezkedésről van szó. Birálta a kisgazdapárt működését. A költségvetést nem fogadta el.

Kossuth Pál, a kormánypárt első vezérszónoka, megállapította, hogy a totális háború és a technika eszközeinek rohamos fejlődése a világ polgári és szigorúan merev demokráciájának hatalmait is arra kényszeríti, hogy olyan igazgatási formákhoz és módszerekhez forduljanak, amelyek eddigi világnézetiükkel, politikai elveikkel és államformájukkal a legszögeesebb ellentétben állnak. Nálunk a közigazgatási tisztviselők kiválasztása lesz a jövőben közigazgatási reform legjelentősebb része. Már most meg kell tenni a szükséges lépéseket, számba kell venni a megfelelő erőket, hogy a háború után a vezető pozícióba csak olyanok kerülhessenek, akik arra mind tekintetben hivatottak és érdemesek a költségvetést elfogadta.

Maróthy Károly a legerélyesebb intézkedéseket kérte a marxistafront szervezkedésének megakadályozására és élesen tiltakozott az ellen, hogy a Népszavát Erdély egyes részein propaganda szempontból ingyen terjesztik. A költségvetést nem fogadta el.

A következő vezérszónok Albrecht Dezső erdélyi képviselő volt, aki főként a törvényhozásban ajánlatos változtatásokról és módosításokról beszélt. Ezután behatóan vizsgálta a közigazgatást nemzetiségi szempontból. Felszólalása végén behatóan foglalkozott a jóléti intézményekkel és annak a véleményének adott kifejezést, hogy az ONCSA a mai időkben feladatát bővítsen ki abban az irányban is, hogy a szegényebb néprétegek közellátása terén nyújtson segítséget, tekintettel arra, hogy a házipénzes problémák megoldása a mai körülmények között nehézségekbe ütközik. A költségvetési javaslatot bizalommal fogadja el.

Malasits Géza után Nyilas Ferenc, a MEP másik vezérszónoka a belügyi tárca költségvetését a szociális célokra fordítandó négy összegre való tekintettel teljes bizalommal elfogadta. Donáth György a magyar közegészségügy időszerű kérdéseit megemlítve, a legnagyobb dicsérettel hangján emlékezett meg azokról, amelyek a magyarság egészségügyét igyekeznek javítani. Beszédében továbbá különösen a közbiztonsági és közrendészeti szolgáltatásokat emelte ki, mint amelyek alkalmasok az állami, társadalmi rend fenntartására. A belső front biztosítását célzó munkákban a társadalom-

nak is ki kell venni részét. A költségvetést elfogadja.

Mátffy Viktor felszólalása elején megemlékezett a Néppárt alakulásának 50. évfordulójáról. A keresztény párt, amely a Néppárt örökségét vette át, a mostani jubileum alkalmából a nevének ismét visszaváltotta Néppártja. Hangoztatta, hogy az új névvel ugyanazt a politikát követi, amelyet megalakulása óta követ. Ennek a politikának alapelvei: A keresztény világnézet, a magyar kisember védelme és a szociális munka. Majd a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a magyar csendőrökről. A költségvetést elfogadja. Homfika Vladimir a költségvetés mellett szólalt fel. Beszédében főleg az ipari vonatkozású időszerű kérdéseket tette szóvá. A következő felszólaló Krantz Raymund volt. Az orvosi díjazások időszerű rendezését kérte. A javaslatot nem fogadja el. Szabó Zoltán ajánlotta a bábák helyzetének szilárdabb alapokra helyezését, esetleg államosítását. A költségvetést elfogadja.

Keresztes-Fischer Ferenc beszéde

Törs Tibor elnök ezzel a vitát bezárta, majd vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter válaszolt a vita során elhangzottakra. Beszédében hangsúlyozta, hogy a mai időkben meg kellett elégednie azzal, hogy a kitűzött programot lassúbb tempóban valósítsa meg. Az ONCSA dotációja az idén újból lényegesen nagyobb, mint tavaly. Ez mutatja legjobban, hogy értelmezi a kormány a kisemberek megsegítését. A tisztviselők kérdésével foglalkozva osztotta azok nézetét, akik azt mondták, hogy a köztisztviselők túl vannak terhelve munkával annyira, hogy szinte már nem lehet tőlük kötelességeik pontos betartását megkívánni. Kétségtelen, hogy a háborús helyzet a maga következményeivel fokozott feladatokat ró a közigazgatásra, amelyek eddig teljesen idegenek voltak tőle. Ennek ellenére is kénytelen hangsúlyozni, hogy

Kétségbeejtő az orvoshiány

A közegészségügyi kérdésekkel foglalkozva hangsúlyozta a belügyminiszter, hogy megelégedéssel lehet tekinteni az eddig elért eredményekre. Az orvoshiány azonban szintén kétségbeejtő és már-már veszélyezteti a közegészségügy ellátását. Majd az egyes felszólalásokkal foglalkozva hangsúlyozta, hogy az OTI-nál nem azért vannak hibák, mert az OTI-nak önkormányzata van s abban a szociáldemokraták is helyet foglalnak. A nép- és családvédelmi alappal részletesen foglalkozott a miniszter. Beszédében szólt az elmulrt két éves működéséről, majd a karhatalmi szolgálat problémáit tette szóvá. A háborús idők megkövetelik tőle — mondotta —, hogy nagyobb figyelmet és gondot fordítson az ország közbiztonságára. Ennek érdekében meg kell történni a rendőrség és csendőrség megfelelő létszámemelésé.

Egyes felszólalók azzal vádolták őt, hogy a maga kötelességét politikai elfogultsággal látja el. Ezzel a váddal az ország nyilvánosságát kíván szembenézni. Természetes, hogy neki is van politikai

A külföldi zsidók beszivárgásáról

A miniszter ezután arra a kijelentésre válaszolt, amely szerint 15 ezernél több zsidó szivárgott be Horvátországból és Szlovákiából az ország területére. Ezzel kapcsolatban hangoztatta, hogy a külföldi zsidók beszivárgásáról tényleg lehet beszélni, de az is természetes, hogy a kérdés megoldására a legszorgalmasabb intézkedéseket teikét folyamatosan. Az ország területén kézzekerült beszivárgott zsidókat internáló tá-

borba viszik. A rendelkezésre álló adatok szerint a beszivárgó zsidók közül 1530 van internálótáborban. Ebben a számban nincsen benne a 14 éven aluli gyermekek és 70 évnél idősebb férfiak és nők. Az országban levő beszivárgott zsidók száma 3100 körül van. Lehet, hogy bukkálok is vannak, de ezeket állandóan razzizázzák. A miniszter a továbbiak során bejelentette, hogy nyugodt lelkiismerettel állhatja, hogy az a

szándék, amellyel a parasztszövetség létesült, tiszta és jó volt és biztosította a Házaft arról, hogy a parasztszövetség, vagy ennek bármelyik helyi szervezete politikába kezd vagy pártpolitikai munkába megy át azt azonnal feloszlatta.

A miniszter beszéde után a Ház a belügyi tárca költségvetését általánosságban és részleteiben is elfogadta. A Ház legközelebbi ülését szerda délelőtt tartja és folytatja a költségvetés vitáját.

Baky László a költségvetést nem fogadta el. Rosta Lajos a magyar filmgyártás helyzetével foglalkozott. Azt hangsúlyozta, hogy a mai filmek nem a művészet céljait szolgálják. A költségvetést elfogadja.

Meskó Zoltán kérte a kormányt, hogy ellenőrizzen minden szervezkedést az országban, bármilyen pártokról is legyen szó. A költségvetést elfogadja.

ezek az új feladatok olyanok, amelyek teljesítésével az ország szociális nyugalmát és rendjét biztosítjuk. A tisztviselői munka túlerheltségét segíteni nagyon nehéz, mert nem lehet megfelelő utánpótlásról gondoskodni. A kormány mindenesetre igyekszik megfelelő létszámemeléssel a tisztviselők munkáját enyhíteni.

Külön kérdést jelent a visszatért területek közigazgatása. Ezen a téren is határozott javaslat mutatkozik. A miniszter elismeréssel szólott mindazokról, akik a visszatért területek közigazgatásának rendbehozásán segédkeztek. A közigazgatási kérdések során szóváltott az önkormányzati státusz rendezésének ügyét is. Ezt a kérdést a költségvetés után megtárgyalják a pénzügyminiszterrel s lehetőség szerint méltányosan rendezni is fogják.

meggyőződése, ezt sohasem tagadta, de húsz évtized óta ez a meggyőződése nem változtatta meg, de politikai meggyőződését sohasem vitte bele hivatali kötelesség teljesítésébe, mert meggyőződése, hogy amikor az ország rendjét akarja biztosítani, nem szabad politikailag elfogultnak tenni s minden pártpolitika tekintetben felül kell állnia. Az egyforma mértéket mindig és mindenkiel szemben betartja, de hosszú tapasztalatok alapján meg kell állapítania, hogy mindig az erősebb mértéket kell alkalmazni azokkal a pártokkal szemben, amelyek csillaga felfelé ment, a gyengébb mértéket kell alkalmaznunk azokkal szemben, akiknek a csillaga hanyatlóban van.

Azt is szemére vetik, hogy a szociáldemokrata pártnak és a független kisgazdapártnak bizonyos előnyöket adott a szervezkedésben. Ez nem áll. Egyáltalában nem adott nekik semmiféle előnyt, sőt amikor látta, hogy szervezkedésük kezd oly tünetet mutatni, amelyek a közrendre veszélyesek, a leasziorúban megakadályozta ebbeli működésüket.

Az ország összes református teológiai tanárai magasszínű konferenciára gyűltek össze kedden délelőtt Debrecenben. A konferencia első napja reggel 9 órakor közös áhitattal kezdődött, amelyen dr. Czeglédy Sándor egyetemi tanár hirdetett igét. A konferencia délelőtt 10 órakor kezdődött meg, amikor dr. Tavasz Sándor erdélyi püspökhelyettes tartott igen nagy figyelemmel kísért előadást „A teológiai tudományok rendszere” címmel.

A konferencia első napjának délutánján dr. Soós Béla egyetemi tanár ismertette „Egyháztörténelmi anyagunk rendszerezés gyűjtése” című országos figyelmet keltett teológiai vonatkozású munkáját.

Este fél 6 órakor dr. Nagy Barna sárospataki tanár „Egyházunk ekleziológiai feladatai-

szándék, amellyel a parasztszövetség létesült, tiszta és jó volt és biztosította a Házaft arról, hogy a parasztszövetség, vagy ennek bármelyik helyi szervezete politikába kezd vagy pártpolitikai munkába megy át azt azonnal feloszlatta.

A miniszter beszéde után a Ház a belügyi tárca költségvetését általánosságban és részleteiben is elfogadta. A Ház legközelebbi ülését szerda délelőtt tartja és folytatja a költségvetés vitáját.

Dr Hankiss János és dr Csilléry András előadásával kezdődik a Szabadegyetem

Pénteken, november 19-én nyílik meg a Tisza István Tudományegyetem Szabadegyetemének (Népszerű Főiskolai Tanfolyam) előadásorozata.

Az első előadást dr. Hankiss János m. kir. vallás- és közoktatásügyi államtitkár tartja.

Pénteken, 19-én délután 5 órakor a Déri Múzeum előadóteremében kezdődnek meg a Tisza István Tudományegyetem Szabadegyetemének előadásai, amelyek közül az első dr. Hankiss János m. kir. vallás- és közoktatásügyi államtitkár, a kitűnő kultúrpedagógus tartja meg Magyar városi kultúra címen. Utána 6 órakor dr. Csilléry András

egyetemi ny. r. tanár tart előadást Hatvani professzorról, a világhírű debreceni tudósról, amelyben új érdekes megvilágításban és szép vetítettképekkel mutatja be a lánglelkű fizikust, csillagászt és orvost, Dr. Csilléry András, egyetemünk kitűnő tudós professzorának előadása a bevezetője annak az előadásorozatnak, amelyben a Szabadegyetem bemutatja Debrecennek a debreceni pantheont, a város nagy elméit, tudósait.

A Szabadegyetem megnyitó előadásai iránt városszerzte nagy érdeklődés mutatkozik.

Székfoglaló előadás a debreceni Tisza István Tudományos Társaságban

A debreceni Tisza István Tudományos Társaság II-ik (orvos — természettudományi) szakosztálya kedden délután 6 órakor tartotta kilenvennegyedik rendes ülését a klinikai élettani intézet elsőemeleti tantermében. A nagy érdeklődés mellett megtartott ülésen dr. Szalay Sándor r.-tag, a külföldön is ismert fiatal magyar tudós tartotta székfoglaló előadását „Ultraszféra hatása óriás molekulákra” címmel. Dr. Szalay Sándor előadásából láthatjuk és hallhatjuk, hogy ő nemcsak kiváló tudós, hanem kitűnő előadó is. Ő volt az első Európában, aki az ultraszféra hatását nagy molekulákra való hatásával foglalkozott és eredményeket is ő ért el legelőször. 1933-ban Szegeden, a Nobel-díjas Szentgyörgyi pro-

fesszor megbízásából dolgozott. Úttörő munkájának igen nagy hasznát vették, főleg a német és japán kutatók.

Az ülés utolsó előadója dr. Went István egyetemi tanár, szakosztályi elnök emlékezett meg a Társaság második szakosztályának múltjáról. Ugyanis most ebben az évben van húsz esztendeje annak, hogy az orvos-tervezettudományi szakosztály megalakult. Az elnök megemlékezett ezzel kapcsolatban az eddigi vezetőkről s mint mondotta, hiszi, hogy a tudományos társaság tagjai be tudták váltani azokat a reményeket, melyeket az első elnök, Szontagh Félix dr. egyetemi tanár működéséhez fűzött.

Dr. Went István megemlékezése után a gyűlés zárt körben folyt tovább.

Az országos teológiai tanári konferencia első napja Debrecenben

Az ország összes református teológiai tanárai magasszínű konferenciára gyűltek össze kedden délelőtt Debrecenben. A konferencia első napja reggel 9 órakor közös áhitattal kezdődött, amelyen dr. Czeglédy Sándor egyetemi tanár hirdetett igét. A konferencia délelőtt 10 órakor kezdődött meg, amikor dr. Tavasz Sándor erdélyi püspökhelyettes tartott igen nagy figyelemmel kísért előadást „A teológiai tudományok rendszere” címmel.

A konferencia első napjának délutánján dr. Soós Béla egyetemi tanár ismertette „Egyháztörténelmi anyagunk rendszerezés gyűjtése” című országos figyelmet keltett teológiai vonatkozású munkáját.

Este fél 6 órakor dr. Nagy Barna sárospataki tanár „Egyházunk ekleziológiai feladatai-

ról” beszélt, majd a konferenciát este fél 7 órakor dr. Szabó Zoltán teológiai tanár, egyházközségi főjegyző, országgyűlési képviselő áhitattal zárta be.

Konferencia után este fél 8 órakor a megbeszélés résztvevői dr. Bodnár János rektor vendégeiként bensőséges hangulatú vacsorán vettek részt.

Ma, a konferencia második napján dr. Tóth Endre pápai teológiai tanár, egyházközségi főjegyző áhitattal kezdődik. A konferencia mai előadói Kovács J. István budapesti teológiai tanár, dr. Gönczy Lajos kolozsvári teológiai igazgató, Bufday Gergely dr. budapesti teológiai akadémiai igazgató, Nagy Barna dr., Pongrácz József dr. pápai teológiai igazgató lesznek. A két napos értekezletet D. dr. Illyés Endre áhitattal zárja be.

Elkészült a tiszántúli református egyházkerület közgyűlésének tárgysorozata

Háromszázkilenc pontot foglal magában

A Tiszántúli Református Egyházkerület november hó 24-én és következő napjain Debrecenben tartja ázszi rendes közgyűlését, amelynek tárgysorozata most jelent meg. A fontosabb tárgyak ezek:

November 24-én reggel 8 órakor elkészítendő a Nagytemplomban a készszenelés után közgyűlés a Városháza közgyűlési termében, délután és másnap a debreceni egyházközség tanácstermében, Kálvin tér 17. szám alatt.

Megnyitás, megalakulás. Báró Vay László főgondnok a közgyűlést megnyitja. A közgyűlés megalakulása. Kormányzó úr üdvözlése. Szavazatpont-bizottság jegyzőkönyve. A nem, vagy hibásan szavazott egy-

házközségek. Tárgysorozat bemutatója.

Ezután következnek előterjesztései, egyetemes konventi leírások, általános ügyek, egyházme-gyék előterjesztései, kollégiumi igaz-gatótanács ügyei, Szilágyi Mihály-inlézet ügyei, egyházkerületi tanügyi bizottság ügyei, népiszkolai tanügyi bizottság ügyei, bizottságok jelenté-sei, Ballazár-amerikai alapítvány. Összesen 309 pontot foglal magá-ban a kémapos tárgysorozat.

November 25-én reggel fél 9 óra-
kor egyházkerületi tanácsülés lesz. Az egyházkerületi bíróság pedig november 23-án reggel fél 9 órakor tart ülést.

Háromnapos eszméletlenség után meghalt a gyógyszerész, aki megmérgezte magát

Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy hercegfalusi Fritsch Elemér érmihályfalvai gyógyszerész eszméletlen állapotban találták meg lakásán. Az orvosi vizsgálat mérgezési tüneteket fedezett fel a gyógyszerészen és a jelek arra mutattak, hogy vagy lúmmálal, vagy veronállal mérgezte meg magát.

Fritsch Elemért nem tudták eszméltre téríteni Érmihályfal-ván, ezért beszállították a debreceni belgyógyászati klinikára. Az orvosok minden igyekezetük ellenére nem tudták itt sem eszméltre téríteni. Így a rendőrség sem tudta kihallgatni, hogy

tették okát kiderítsék. Tegnap hajnalban aztán, három nap eszméletlenség után Fritsch Elemér kiszendvedett anélkül, hogy csak egy pillanatra is magához tért volna. A gyógyszerész végzetes tette előtt telje-sen érthetetlenül állanak mind ismerősei, hozzátartozói, mind a hatóságok. A vizsgálatot nagy-ban megnehezíti, hogy az öngyilkos gyógyszerész bücsülevelet nem hagyott hátra. A rendőrség egyébként elrendelte a szerencsétlen ember holttesté-nek felboncolását.

Két halálos ítéletet hozott a szatmári statáriális bíróság

Szatmárnémeti, november 16. A szatmári törvényszék rögtön-felől tanácsa hétfőn tárgyalta Kolompár István és Varga János cigányok bűnügyét. Kolompár Szolnokon rabolta vég-ig a várost és a környező köz-ségeket. A legtöbb betörést az elűztetés alatt követte el. A

szatmármegyei Gyilvác község-ben találkozott Varga Jánossal, akivel megállapodott abban, hogy közösen követnek el bető-réseket. A rögtönítelő bíróság mindkét vádlottat halálra ítélte. A bíróság kegyelmi tanácsa alakult át, amelynek határozata ítéltos.

Uj munkaprogrammal indul meg a Tiszántúli Szépműves Céh munkája

Tegnap délután öt órai kezdettel tartotta meg a Tiszántúli Szépműves Céh közgyűlését a Városháza köz-gyűlési termében. Megnyitó beszédet Csobán Endre ügyvezető elnök, vá-rási főlevéltáros mondott.

Ma még nem minden kulturá-lis egyesület látja a célt tisztán — mondotta többek között Csobán Endre. — sokan közülük tanácsla-lanul állanak, a mai idők forgatagá-ban. Meg kell vallanom, a Szépműves Céh munkáját is meglátszik, hogy a háború ötödik évében vagyunk. Az elmúlt háborús években kevesebb előadást, kiállításat tudunk rendez-ni mint a régi időkben. A mai nehéz idők azonban fokozott tevékenysé-gét kívánnak minden magyar em-bertől és minden társadalmi szer-vezettől.

A megnyitó beszéd után Bot An-dor főtitkár olvasta fel nagyvonalak-ban a Céh elmúlt három évi mun-káját, melyben kiemelte Türosné Korpássy Mária Atkár és Diószegi Ilona nagyfokú tevékenységét. Je-lentette továbbá, hogy az elhunyt főtitkár, Harsányi László versei ki-adás alatt állanak.

Majd Futó Zoltán pénztáros pén-zári jelentést tett.

Dr. Hegyaljai Kiss Géza emelke-de; ezután szólásra a több indít-ványt tett. Javaslotta, hogy a Céh

társadalmi és gazdasági vezetőinek köréből, mert így könnyebben meg tudja oldani problémáit. Adjának ki évkönyvet, melyben a legjobb iro-dalmi munkáikat veszik fel az érhet-séges új írások és költőknek.

Dr. Hegyaljai Kiss Géza indít-ványa után Türosné Korpássy Mária a Céh notárgyainak három évi mun-káját fejtegette és indítványozta, — hogy legalább havonként jartsanak előadásokat.

Majd az új tisztikar megválasztá-sára került a sor, mely szerint az elnöki tisztség egyelőre betöltetlen marad. Ügyvezető elnök továbbra is Csobán Endre lett, alelnök Nagy József polgári iskolai tanár, Társel-nökök: Nagybakay Sesszina Jenő, Uray Sándor lelkeselők, Borsos József műszaki tanácsos, Kiss Jó-zsef tankerületi főigazgató, dr. Ru-gonfalvi Kiss István egyetemi tanár, Hegyaljai Kiss Géza református lel-kész. Főtitkár: Bot András, Titká-rok: Türosné Korpássy Mária, Gayné Édy, Frimner Pál, Nagy Ferenc, Gergely Ilona, Szerkesztők: Be-nyovszky Pál, dr. Szalai Rózsa Imre Pálffy József. Háznagyi: Debreceni Tivadar, Könyvtáros: Markovicsné Csűrös Ferike. Pénztáros: Futó Zo-ltán, Ellenőr: Szőcs József.

Ezután 30 pontú választmányt ala-pítottak.

Kinevezések a debreceni szakoktatásban

A m. kir. vallás- és közokta-tásügyi miniszter Oseke Ilona hajdúszoboszlói, Kun Juliánna hajdúböszörményi mezőgazda-sági népiszkolába beosztott nép-iskolai rendes tanítót, okleveles gazdasági szaktanítókat, Ja-kues Katalin balmazújvárosi mezőgazdasági népiszkolába be-osztott helyettes gazdasági szak-tanítókat állami rendes szakta-nítókká kinevezte.

Ugyanakkor szüntén a föld-mivelésügyi miniszter a közép-és alsófokú gazdasági szakok-tatás tanári létszámában Sarka-di Nagy Magdolna okleveles kertész (Hajdúnánás) ideigle-nes minőségű m. kir. gazdasági helyettes tanárrá, Szilágyi Dal-ma havidíjas gazdasági szakta-nítónót (Berettyóújfalú) ideigle-nes minőségű m. kir. gazda-sági helyettes tanárnóvé kme-vezte.

A DEBRECENI EGYETEMI IFJÚSÁG VASVÁRI PAL-KÖRENEK TISZTJÚTÓ KÖZGYŰLÉSE

A Debreceni Egyetemi Ifjú-ság Vasvári Pál Köre vasárnap délelőtt a gör. kat. iskola nagy-teremben tisztújító közgyűlést tartott. A közgyűlésen megje-lent Papp Gyula szentszéki ta-nácsos, a Kör egyházi elnöke. A gyűlés első pontja a nyári-bizottság lemondása volt, melyet a közgyűlés egyhangúlag tudom-násul vett. Ezután került sor az új tisztikar megválasztására, melynek tagjai a következők: elnök lett Reményi József, alelnökök Mitrovics Klára és Len-csur Mihály, főtitkár Husztfali vi Mihály, titkár Ruszinkó Mi-hály, pénztáros Seres Gábor. A megválasztott elnök a Körnek köszönetét fejezte ki iránta va-ló bizalmáért, majd röviden is-mertette a Kör évi programját. Néhány kisebb ügy tárgyalá-sa után az elnök a közgyűlést bezárta.

Elitették, mert drágán árulta a kislibát

Ujfalusi Mihály és Pünkösdi János nyírcsádi napszámosok árdrágító visszaélése vétségével vádolva került a debreceni tör-vényszék uzsora egyesbírája elé mert a vádirat szerint a tavasz-on Ujfalusi Mihály 17 P 50 filléért, Pünkösdi János pedig 17 pengőért árusította az öna-pos kislibák párját. A két nap-számos a főtárgyalás során be-ismerte az árdrágítást, mindket-ten azzal védekeztek, hogy nem tudtak a kislibák árának maxi-málisáról. A törvényszék meg-állapította bűnösségüket és fe-jeként 150—150 pengő pénz-büntetésre ítélte.

MEZŐGAZDASÁGI TER-MENYHAMISÍTÁS VOLT A LEGTÖBB AZ ELMULT HONAPBAN

A debreceni rendőri büntetőbíró-sághoz októberben 623 közigazgatási és 713 kihágási ügydarab érkezett. Kihágási feljelentést 217 esetben tettek, ebből 203 férfi és 14 nő ellen. A kihágások megoszlása a kö-vetkező:

Allategészségügyi 12, árjelzés el-mulasztása 10, gazdasági csalárdgyi 1, építészrendőri 4, ipari 32, ipari kontár 4, közegészségügyi 10, köz-tisztasági 3, mezőgazdasági termény-hamisítás 55, mértékrendőri 1, mező-rendőri 18, miniszteri rendeletbe üt-közé kihágás 47, piacrendőri 7, sza-bályrendeletbe üt-közé kihágás 6, zsidóbarát kihágás 7, zárórai 1.

A kihágási bírók az elmúlt hónap-ban 95 ítéletet hoztak és 286 bünt-etőparancsot adtak ki. Kihágási pénzbüntetésből befolyt 4.444,48 P.

D. dr. Révész Imre a „nagy magyar lelki egység”-ről

A tiszántúli református egyházke-
rület tudvalevőleg november hó 24-
25 napjain tartja ázszi közgyűlést
Debrecenben.

Dr. Révész Imre püspök elkészít-
ette már jelentését az 1942. novem-
ber hó 1-től 1943. október 31-ig ter-
jedő munkaévről, amelyet most is
nyomtatásban terjeszt az egyházke-
rület plenuma elé.

A nagyszabású munkában megem-
lékezik a püspök az egyházkerület-
nek a munkaév alatt történt minden
eseményéről.

„Az Úr kegyelmessége az, hogy
még nincsen végünk; mivel nem fo-
gyatkozik el az ő irgalmassága!” —
A Jeremiás Siralmainak e drága igé-
jével kiált fel a püspök munkája ele-
jén a figyelmeztetést mindnyájunkat
adtnak hátát az Úrnak, hogy e má-
sodik világháború ötödik évében
eddig még megkímélt minket a há-
ború minden számottevő dúlásától.
Meggapó, szívünkig ható sorok ezek!

Az események felsorakoztatása és
megvilágítása után a püspök meg-
emlékezik az időszerű általános prob-
lémaokról is. Jelentésének végén a
„nagy magyar lelki egység”-ről az
alábbiakat mondja a püspök:

A „nagy magyar lelki egység”
országos érdeklődést kiváltó ügyről
e helyt is ne ejtsék néhány szót.
Elvi álláspontomat itt fejtegetnem
szükségtelen, mintán azt „Utopia
vagy Krisztotópia” c. dolgozatomban
már ez év elején az egyházkerület
nyilvánossága elé tartam. Azt hi-
szem, azóta tett megfigyeléseimmel
és tapasztalataimmal nem egyedül
állok e téren. Ezekből pedig azt a
következtetést vonom le, hogy a túl-
oldalról megnyilvánuló semmifé-
leg keresztényi jószándékot és test-
véri kegyelmiséget nem szabad kicsi-
nyelnünk, észrevétlen vagy viszon-
zatlan hagyjunk — viszont semmifé-
le ilyen jószándék és kegyelmiség
nem leplezheti el szemünk előtt azt a
masszív tény, hogy vannak rend-
szerek, amelyek erősebbek minden
emberi jóakarattal, s ahol egy ren-
dszer alapvető elve a kizárólagosság,
ott a rendszer egyes híveinek leg-
színtébb tagkebelisége sem bír ele-
gendő áttűtő erővel és mágneses ha-
tással. Tehát egy ilyen rendszerben
nehéz egy finomlelkű és fennkelt
gondolkodású kisebbségnek testvéri
összefogást kínálnia akkor, amikor a
többség missziói terítést sürget. Ne-
hez úniórol egy föltétlenül jóhiszemű
kisebbséggel eszmét cserélünk ott,
ahol a többség szótárában az únió
a reánióval azonos.

Bod Péter teljesen hűlelreméltó
főjegyzése szerint (Smirmai szent
Polikárpus 134. lap) az erdélyi ge-
nerális zsinat a Horti István püspök
idejében (1684—1689) foglalkozott
a de Spinoza y Rojas Krisztor O. P. M.
becsületlyei püspök által nagy buz-
galommal képviselt s I. Lipóttól is
helyeselt egyházi egységtervet (az-
zal, amely iránt protestáns részről
a nagy Leibniz érdeklődött mege-
gen). A zsinat választást Bod ekként
summázza: „hogy a Békességet igen
süretnek, s ha az megforhatna, an-
nak felette örvendeznénk; de azt
az út, amely a végre mutat a
Neostadi Püspök, arra alkalmatosnak
és elégségesnek nem látják; ahog-
a több Reformátusoknak tetszőek
nélkül nem-is szólnak.” Ezt a nagy-
on pompásan megfogalmazott ál-
láspontot szösz szerint magunkéva te-
hetjük mi, mai magyar reformátu-
sok is. Különösen azt nem szabad
elfelejtenünk — bármennyi kísértés
jelent az irányban a mostani hábo-
rús helyzet, — hogy amint van ró-
mai katolikus világegység, úgy van
református világegység, evangélium-
katolikus és ökonúnizmus is, é-
s hogyan Róma magyar egyháza ne
folytathatja erről a kérdéssről a már-
adó egyetemes egyházi tekinté-
véleményének figyelembevétele nél-
kül eszmecserét, úgy minékünk sem
szabad az gondolnunk, hogy a mi

magyar lelki egységelmékedéseink-
hez a több reformátusoknak” nin-
csen közük.

Minden magasatos, de sokszor
kényszerűleg légűres terben mozgó
eszmecserénél százaszor többet jelent
a tett. Erre számtalan alkalom van,
s az ellenkező tapasztalatok minden
lehangoló hatása ellenére is boldogan
kell látnunk, hogy ezeket az alkam-
akat, kicsiben és nagyban, neves
és névtelen emberek, imen és túl,
készséggel ragadják meg. Egyház-
kerületünk nyilvánossága előtt hadj
tegyem le a keresztényi tisztelet,
szerelet és hájas kegyelet páma-
lombját a dr. mórj Glattfelder
Gyula c. érsek, csanádi püspök sír-
jára, aki nemes életének alkonyán,
hanyatló testi erővel, de egy igazi
papi lélek legmagasabbra lángoló-
sával tett egy hatalmas és végren-
teletszerű gyakorlati lépést a nagy
magyar lelki egység szolgálatában,
midőn tekintélyének egész súlyával
támogatta a szegedi egyházközsé-
günk második templomépítéséhez
nyújtandó városi segély ügyét. „Laz
egy nap, melyet az Úr tud, se nap-
pal, se éjszaka, és világosság lesz
az estvének idején.” (Zakariás 11:
7.). Ezen a napon, az Isten országa
elővetelének, Krisztus Urunk visz-
szajövetelének napján meglesz a ke-
resztény egység — ezt kell megra-
gadni hitben a mostani nagy vilá-
gegyestvénok idején úgy, ahogyan az
Úrban boldog Glattfelder Gyula tes-
tévrünk, szívében már az örök élet
felgyűlö világosságával, a mi szá-
munkra is példaadó módon megra-
gadt. Most „hitben járunk, nem
látásban” (2 Korinth. 5:7), a mi-
hor megtérünk az Úrhoz, „Jehull a
epel” és akkor majd mindnyáján
augyanazon ábrázatra változunk
el... az Úrnak Lelkétől” (2 Ko-
rinth. 3:16, 18).

HATSZAZ PENŐ PÉNZBÜNTE-TESRE ÍTÉLTÉK EGY DEBRECENI MÉSZÁROST

Gulyás István debreceni mészá-
ros a múlt nap árdrágító visszaélése vé-
tségével vádolva került a törvényszék-
en dr. Pogány Béla uzsora egyes-
bíró elé, mert a vádirat szerint a
városban Debrecenben a marhabús ki-
lóját 3 pengő 60 fillér helyett 5
pengő 30 fillérért árusította. Gulyás
István a főtárgyalás során tagadta
bűnösségét és azzal védekezett, hogy
pusztán csak számolási tévedésről
vol szó. A törvényszék azonban a
tanúk kihallgatása után megállapí-
totta bűnösségét és 600 pengő pénz-
büntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Az ipartestület a hősi halottak hátramaradottaiért

A mostani világháborúban
hősihalált halt vagy eltűnt ön-
álló iparos hátramaradottait az
Ipartestületek Országos Köz-
pontja egyszeri pénzsegéllyel
őhajti támogatni. Tekintettel az
idő rövidségére, felkérjük az
érdekelteket, valamint a szak-
osztályi elnök urakat is, hogy
jelentkezzenek, illetve tegeve-
nek javaslatot e tekintetben. A
főleges tudakozódás megelö-
zése céljából közöljük, hogy
csak ipartestületi tagok jelent-
kezhettek. Igazolnunk kell, hogy
a javaslatba hozott iparos tár-
sunk hősihalált halt vagy el-
tűnt, továbbá a hősihalált halt
hátramaradottai személyi ada-
tát, anyagi helyzetét stb., me-
lyet helyhatósági bizonyítvány-
val igazolt, amelyet az ipar-
testület a felterjesztéshez fog
mellékelni.

Megemlítjük, hogy elsősor-
ban azok kerülnek segélyezés-
re, akik központunktól eddig
még segélyben nem részesül-
tek. Jelentkezési, illetve javas-
lattelevél határidő november hó
20-ig. Ipartestület elnöksége.

Százhetven évvel ezelőtt született Csokonai Vitéz Mihály

Az idén elmaradnak Debrecenben a Csokonai Napok Mi lesz az ezerpengős Csokonai-díjjal?

Valami örök, szent igazságként, örömlátóul született a szegényes bethlehemi jászolban Jézus.

A föld illata, a széna lehellete, a csillagok percegése, az ég végtelen kékje a lelkes állatok melegítő lélegzése, a mindent megértő, megtermékenyítő, áldott Szeretet itt közelebb volt Hozzá. Es azért van, hogy ő utána, az évszázadok mulásáig a kunyhók több tehetségét, több lelkes lelket adott az emberiségnek, mint a paloták. Szegény kaldukskirály Petőfi a saját sorsát, a hozzája hasonlót énekelte meg a „Palota és kunyhó” című költeményében:

Oh szent a szalmakunyhók kü-zöbe!
Mert ott születtek a nagyok,
A megváltókat ide küldi bé.

Egy ilyen kis, rongyosteleű, vizes leiffalú, kidőlt, bedőlt oldalú debreceni házacskában, szalmafaleles kunyhóban látta meg a napvilágot éppen 170 esztendővel ezelőtt Csokonai Vitéz Mihály is. Az apja, Csokonai Vitéz József uram a messzi Dunánúli hegyes-völgyes vidékéről került Debrecenbe. Tilogus, olyan mindenhezért, seborvoslással foglalkozó borbély volt, aki diplomát szerzett a foghúzáshoz. Derék ember lehetett, mert a nyersnyakos debreceniek — akik pedig csak a Bosa halman belül elmesztett köldöküket ismerték el hozzátartozóknak — maguk közé fogadták, sőt fősgyökere, jönevű debreceni családból kapott feleséget, ami már maga is nagy szó volt. Az előkelő Diószegi-családból született Sára 16 éves volt amikor Csokonai Vitéz József uram hoz feleségül ment. Az öreg Diószegi-házban, egy szegényes kis viskóban éldegélték le a mézeshetek gyönyörűségeit. Ebben a házban, a mostani Hatvan-utca 23. számú házában, az előbb városi múzeumáépült s jelenleg munkaközvetítő hivatal magában foglaló épület „elődjében” 1773 november 17-én.

Csokonai Vitéz Mihály szülőháza amelynél először a Bethlen-utca 3. számú házat vették s ide is helyezték el előbb: emléktáblával jelölték meg 1891 november 17-én. Zoltai Lajos, néhai való jó múzeum-igazgató fedezte fel aztán a tévedést, s bizonyította be, hogy Csokonai tulajdonképpen szülőháza a jelenlegi Hatvan-utca 23. számú ház helyén állott. 1904 november 17-én aztán ide vitték át az emléktáblát, amely azóta itt hirdeti:

E házban született
CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY
1773 november 17-én.
Megjelőtte a Csokonai Kör 1891.

Csokonai emlékéhez aztán minden évben ellátogatott ezen a napon a róla elnevezett irodalmi kör és benedégsége, szinte családi ünnepélykeretében megkoszorúzták az emléktáblát. A Csokonai Kör az idén is ellátogat névadója szülőházához. Az elmúlt évben a Nyári Egyetem rendezése kezdeményezésére Csokonai Napokat rendeztek Debrecenben. A magyar folyóiratok él-gárdáját hívták össze erre az alkalomra, hogy méltó keretek között emlékezzenek meg Debrecen nagy költőjéről.

Csokonai Vitéz Mihály születésnapjának évfordulója most ismét fel-színre vetette ezt a kérdést. A Nyári Egyetem vezetősége a következő

képpen nyilatkozott ebben az ügyben:

— Az elmúlt évben sikerült a magyar folyóiratok él-gárdáját, köztük Mórincz Zsigmondot, Németh Lászlót, Szabó Lőrincet meghívni Debrecenbe a Csokonai Napokra. Az idén a háborús helyzet következtében a folyóiratok iróinak nagy elfoglaltsága s elsősorban a nagy agilitású Mórincz Zsigmond földrál való eltávazása miatt nem tudtuk megrendezni. Pedig a Nyári Egyetem, a Csokonai Kör és az Ady Társaság ebben az évben is felvetették a gondolatot és minden erővel azon voltak, hogy megrendezik a nagy sikerű Csokonai Napokat.

— A Csokonai Napok tervét a ban hallottunk bizonyos Csokonai-díjjal is. Erről informátorunk a következőket mondotta:

— A Csokonai Napok tervét a kultuszminisztérium és a város is támogatja. A rendezési költségekből a rendezőség megakarította a múlt évben 1000 pengőt. A vezetőség úgy határozott, hogy ebből az összeg-

Ablaktörő betörők garázdálkodnak Debrecenben

Debrecenben az utóbbi időben a betörések különös fajtája terjedt el. A betörők rendszerint *nem tartózkodnak odabáza, benyomják az ablaküveget, az így támadt résen keresztül kinyitják az ablakot és így hatolnak be a szobákba.*

Tegnap két hasonló betörésről tettek feljelentést a debreceni rendőrségen. Tóth László virágkereskedő este fél 8 óra tájban érkezett haza Mátyus-tér 4. sz. alatti lakására. Nagy megdöbbenéssel látta itt, hogy valaki az ablakot benyomta. Ekkor még nem gondolt semmi rosszra, valami csintalan gyermekre hártotta a felelősséget. Bent a szobában aztán észrevette, hogy a

ből egy irodalmi értékű debreceni, vagy regionális pályamunkát jutalmaznak meg. A pénz meg is van, de hiányzik egy olyan zsűri, mint amilyen a tavalyi Csokonai Napok alkalmával kineveztek. A pályamunkákat ugyanis egy Debrecenen kívül álló bizottsággal kívánjuk felülvizsgáltatni. Mindenesetre gondoskodunk arról, hogy Makkai Sándor elnökletével összehozzunk egy olyan bizottságot, amely a díjat odaítélheti az arra minden tekintetben érdemes pályamunkának.

A magunk részéről még csak annyit kívánunk hozzáfűzni a Csokonai Napokhoz, hogy ha ebben az évben nem is kerül sor rá, de a jövő évtől kezdve minden évben meg kell rendezni! Legyen a Csokonai Napok Debrecennek és környékének irodalmi találkozója, Csokonai Vitéz Mihály szellemének élesztgetője és ápolója. A Csokonai díjat pedig minden tekintetben ki kell adni ebben az évben. Természetesen olyan munkának kellene odaítélni, amely Debrecen és közelebről Csokonaiat foglalkozik. A nagy költő nevével elnevezett pályadíj valóban a nevével összefüggő munkát jutalmazza!

Hisszük és reméljük, hogy Csokonai emléke nem fog elhalványulni és még a különleges állapotok sem akadályozzák meg a jövőben a Csokonai Napok megrendezését. (!)

szekrények tartalma összevizsgálva forgatva hever a földön és több mint 2000 pengő értékű ruháim hiányzik.

Hasonló esetről tett jelentést Honig Györgyné, fogtechnikus felesége, aki a Csapó-utca 23. szám alatti lakik. Elmondotta, hogy tegnap kint jártak férjével a Dóczy-utca 14. számú villájukban s itt megállapították, hogy ismeretlen tettes benyomta az egyik ablaküveget, bemászott a lakásba és onnan mintegy 5000 pengő értékű ruháimát, pokrócot és más hasonló tárgyakat elloptott.

A rendőrség erélyes nyomozást indított meg a vakmerő ablaktörők kézrekerítésére.

Az Árpád sinautó gázolta el a két nádudvari napszámot és utána a mozgásban lévő tehervonat alá vágta őket

Részletesen beszámoltunk arról a botrányos vonatgázolásról, amely vasárnap este a kabai vasútállomáson történt. Itt Kerekes Béni 42 éves és B. Nagy Sándor 30 éves nádudvari napszámosokat a vonat halálra gázolta. A halálos gázolással kapcsolatban a csendőrség azonnal megindította a nyomozást és a gázolásról jelentést tett a debreceni királyi ügyészségen.

Dr. Baecker József vizsgálóbíró távollétében helyettese dr. Vass Antal törvényszéki bíró az ügyészség indítványára elrendelte a helyszíni vizsgálat megindítását és a két holttest felboncolását. Ennek fogantatására dr. Vass Antal törvényszéki bíró, dr. Telkes Béla királyi ügyész, dr. Ökrös Sándor egyetemi magántanár és dr. Horváth Artúr törvényszéki orvosszakértők hétfőn délután 2 órakor gépkocsival utaztak ki Kabára.

A helyszíni vizsgálat során megállapították, hogy vasárnap este 6 óra 30 perckor a hat sín-

párral rendelkező kabai állomás első sínjára fűrés volt, a második sínjára egy tehervonat vesztegelt, a harmadik sínjára szintén fűrés állott, míg a negyedik sínjára futott be Debrecenből a 1713-as számú tehervonat. Az ötödik sínjára szintén fűrés állott, míg a hatodik sínjára egy munkásokkal megrakott tehervonat vesztegelt.

Kerekes Béni és B. Nagy Sándor a dédai pályafenntartásnál dolgozott és szombaton mentek haza Nádudvarra, hogy tisztaruhát és egy kis élelmiszert vigyenek magukkal. Délután Nádudvarról személyvonattal utaztak Kabára, hogy innen a munkás tehervonattal folytassák útjukat Dédá felé. Tekintettel arra, hogy a vonat csak később indult, mindketten leszálltak a vonatról, hogy az állomás területén lévő kútból kulacsukat megmerítsék.

A vizes kulaccsal kezükben elindultak visszafelé és ekkor érte őket a halálos gázolás. A második sínjára lévő tehervo-

naton keresztül mentek és a sötétben nem vették észre, hogy a harmadik sínjára Budapest felé közeledik az Árpád sinautó busz.

Mindketten mit sem sejtve a negyedik sínjára indult a kocsiszülő 1713-as számú tehervonatot figyelték, amikor az Árpád sinautó közeledni kezdett. Már nem volt annyi idejük, hogy a sínek közül kiugorjanak és így történhetett meg, hogy a sinautó Kerekes B-ni és B. Nagy Sándor lábát levágta, majd a negyedik sínjára induló tehervonatot alá vágta őket s ennek a vonatnak kerekei szintén összedarabolták a két szerencsétlen embert.

Az orvosszakértők véleménye

A Bellegelőn felakasztotta magát egy asszony

Megdöbbenő öngyilkosság történt a múlt nap a Bellegelőn. Bramer Lászlóné 52 éves asszony lakásának ablakkeresztfűjára felakasztotta magát. Mire hozzátartozói rátaláltak, már nem tudtak rajta segíteni. Az öngyilkossággal kapcsolatban a mikropécsi csendőrség júditotta meg a nyomozást. Ennek során az elhunyt hozzátartozói elmondották, hogy már régebb idő óta betegeskedett Bramerné és ki-

Értesítés!

Katonai szolgálatból leszereltem és most ismét a kedves MEGRENDELŐIM SZOLGÁLATÁRA ALLOK.

Nádor István
úrisszabó
SZENT ANNA-U. 12.

szerint a két pályamunkást minden valószínűség szerint a sinautóbusz gázolta el és azok már élettelenül, vagy eszméletlenül állapotban estek a tehervonatra. A vizsgálat még folyik annak megállapítására, hogy a kettő halálos szerencsétlenségért terhel-e valakit felelősség.

HUSZEZER TÉGLÁT KAPTAK a kiskörművesek és kisácsok

Az iparosok sorában a Debrecenben és vidéken dolgozó kiskörművesek és kisácsok szakosztálya is ülésere jött össze, hogy a részükre is kiutalt építőanyagokat egymás között is elosszák. Nagy József, a szakosztály agilis, derék elnöke végzette ezt a sok körültekintést, figyelmet igénylő munkát a szombat délután és vasárnap délelőttre is összehívott két összejövetelen. A szakosztály kapott összesen 20.000 darab téglát és 75 kilogram szegyet. A szegyből egy ácsiparosra két kilogram, egy körművesre félkilogram szeg jutott. A téglából a vámospércsi és jászai körművesek 1000—1000, a mikropécsiek és hajdúsámsoniak 500—500 darabot kaptak. Nemcsak a debreceni, hanem a vidéki s szintén a debreceni ipartestület kebelébe tartozó iparosokat is kielégítették tehát éppen úgy, mint más szakosztályok.

Kámforrá vált az arany, de kámforrá vált az aianló is 2700 pengővel

Különös családi ügyben tett feljelentést a debreceni rendőrségen Erdős Gyula hentes és mézárós, Veres-utca 20. szám alatti lakos. Néhány nappal ezelőtt Erdős lakásába benyitott egy férfi, akít a hentes és mézárós látásból ismert. Bemutatkozott és bizalmasan megszagta, hogy nagyon jó fizetést tud. Elmondotta, hogy a Tánosies-utca 16. szám alatt eladó arany van. Ő is szívesen megvenné, hiszen ennél jobb befektetést el sem lehet képzelni. Azonban most nincsen pénze, így hajlandó a vételt átengedni Erdősnek. Bizalmasan kell azonban kezelni az ügyet s ezért kérte Erdöst, hogy adjon neki 2700 pengőt, s megveszi az aranyat és leszállítja hozzá.

Erdős Gyula mit sem sejtve leszállította a férfi kezébe a 2700 pengőt, aki boldog örömmel visszavozott. Aztán várt egy nap, de a férfi nem jelentkezett. Erdős kezdett csak rosszat sejteni, ment a Tánosies-utca 16. számú házába. Itt aztán nagy megdöb-

benéssel hallotta, hogy a házban nincsen és nem is volt eladó arany s bizonyára szélhámos áldozata lett.

Ezek után Erdős Gyula a rendőrségre sietett, hol feljelentést tett az ismeretlen férfi ellen. Tekintettel arra, hogy pontos személyleírást adott a nyomozóknak, a kámforrá vált férfiúról, a rendőrség közelesem kézrekeríti.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szaló felemlét, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérényeket átvesznek minden hétköznap délelőtt 9—1 óráig.

HAIJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9—12 óráig püsznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MEP titkárság adhatók át.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA

„Nap” Tolvay Imre, Piac-utca 1. telefon: 27-73. — Arany Egysz. v. Grósz Nagy F., Kossuth-utca 8. sz. telefon: 24-96. — „H. Rákóczi Arany Örökösök, Miklós-utca 55. sz. telefon: 23-43. — „Szankay” Németh László, Szent Anna-utca 64. sz. telefon: 25-58.

14 MILLIÓ FRANKOS

POSTARABLÁS BRÜSSZELBEN

Brüsszel, november 16. (Német TI) A brüsszeli posta csekk-hivatalától a felfegyvert rabló kerekén 14 millió frankot rabolt el. A rablók fegyverrel benntartották az ott lévő néhány tisztviselőt és elűntek az óriási összeggel. (MTI)

— **A Debreceni Orvosegyesület** november 18-án, csütörtökön délután hat órakor a belklinikai tanteremben tartja XVI. tudományos ülését, melynek tárgysorozata a következő: Végh Pál: I. Raynaud-kór. 2. Winkwarter — Buerger-kór eredményes kezelése. Végh Lajos: Cushing szindrómás esetek.

— **A kistemplomi egyházzés központi bibliaköre** ma, szerdán néltán 5 órakor az egyházzés gyülekezeti termében (Révész-tér 2.) összejövetelt tart. Előtte 3-tól 5-ig nőszövetési munkaóra a lelkeszi hivatalban.

— **Megmérgezték a saját bankettjén.** Csungkingba érkezett jelentések szerint a nankingi kormány rendőrfőnökét a tisztelgetés rendezett banketten megmérgezték.

— **A Csapó-utcai egyházzés** vegyes bibliaköre ma déltán 5 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos-u. 16. sz. alatt lévő gyülekezeti otthonban. Azok számára, akik bármilyen természetű elfoglaltság miatt ezen az összejövetelen nem vehetnek részt, 7—8-ig a Széchenyi-u. 4. sz. alatt lévő lelkeszi hivatalban lesz külön bibliaköre.

— **Beszolgáltatási lappal bírók jutalomigénylése.** Felhívom azon beszoolgáltatásra nem kötelezett személyeket (gazdakönyvvél nem bírók), akik a 117.200—1943. K. M. sz. rendelet értelmében beszámítható terményeket vagy termékeket beszoolgáltatási lappal adtak el a kijelölt kereskedőknek, hogy a beszoolgáltatási jutalom kifizetésének igénylése végett a Gabonairóadában (Ferenc József-út 28., Dobozi-átjáró, földszint) legkésőbb 1943 november 30-ig beszoolgáltatási lappal feltétlenül jelenjenek meg. **Polgármester**

Ráborult az istálló fala egy földesi földművesre

Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt a közeli Földes községben. Bereczk József földműves istállójának fala megrepesztett és szomszédját, Pércsi Lajos földművest hívta segítségül a javítási munkálatokhoz. A két ember hevedert kerített és annak segítségével akarák az istálló tetejét megemelni, de közben a heveder kicsúszott a tető alól és a megrepesztett fal ráborult Pércsi Lajosra.

A szerencsétlenül járt földművest azonnal kiszabadították kellemetlen helyzetéből, de Pércsi eszméletét veszítette. A helyszínre érkezett orvos részesítette elsősegélyben, majd beszállították a berettyóújfalui kórházba. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. A balesettel kapcsolatban a csendőrség megindította a nyomozást a felelősség kérdésének tisztázására.

LEJÖTTÉK A BÖSZÖRMÉNYI ÚTON EGY ZÖLDSEGARUST

Vakmerő támadást követtek el a múlt este a Böszörményi úton. Nagy Gábor 43 éves zöldsegarustó, Zugó utca 8. szám alatti lakos hazafelé igyekezett és a sötét utcában ismeretlen tettes megtámadta, ki boxszterrel többször fejbeütötte. Nagy Gábor segítségére kihozott, de mire segítség érkezett, az ismeretlen támadó elszaladt. Nagy Gábor a mentők részesítette elsősegélyben. Tekintettel arra, hogy fején zúzott sérülések szenvedett, a sebészeti klinikára utasították kezelés végett. A rendőrség a vakmerő támadással kapcsolatban megindította a nyomozást.

— **Uj hajdúbagosi községi jegyző.** A m. kir. belügyminiszter Jenei Károly községi segédjegyző, hajdúbagosi lakost Hajdúbagos nagyközséghez községi jegyzővé kenevezte.

— **A külügyminiszter** Radics Elemér miniszteri tanácsost a külügyminiszterium kulturális osztályának vezetőjévé bízza meg.

— **Üzérkedett a szajonnával** — elítélték. Klinka Antal debreceni lakost a múlt nap a kecskeméti törvényszék fogházából állították elő a debreceni törvényszék uszora-egyesbírójára elé, mert a vádirat szerint Debrecenben 10 pengőért vásárolta a szalonna kilóját, hogy azt 12 pengőért adja tovább. A tanúk kihallgatása után a törvényszék megállapította bűnöségét és jogerősen 14 napi fogházbüntetésre ítélte.

— **Cipőt loptak Boeskornétól.** Boeskor Mihályné, Faludi-utca 16. szám alatti lakos nyitva hagyott lakásába ismeretlen tolvaj besurrant és onnan több pár cipőt ellopott. A rendőrség keresi a tettest.

— **Illetőségi és állampolgársági ügyben** októberben 230 darab polgármestery iktatási ügyirat érkezett az illetőségi és állampolgársági ügyek előadó-jához. A múlt hónapban 29 egyén szerzett jogú debreceni illetőséget ismerték el. Állampolgársági esküt tett 4 visszahonosított egyén.

— **Ezerkét száz szegénységi és hatósági bizonyítvány egy hónap alatt.** A debreceni elsőfokú közigazgatási hatósághoz a múlt hónapban beérkezett 538 polgármesteri, 4320 közigazgatási, 7133 kihágási és 1199 polgármestery iktatási (szegénységi, hatósági) bizonyítvány, 13 darab bizalmas ügydarab.

— **Októberben 268 temetés volt Debrecenben.** Októberben a felekezeti temetőben lévő holttestek kiásására és a Köztemetőben történő újraeltemetésére engedélyt 107 halottra adtak, míg helyszíni exhumálás 6 esetben történt. Elszállítottak 3. ideszállítottak 2 halottra. Az összes temetések száma 268. — Városi közköltséges temetés 8, egyetemi közköltséges temetés 31 esetben történt. A Köztemető október havi összes bevétel 23.945.28 pengő volt.

Az istálló gerendájára felakasztotta magát

Megdöböntött felfedezésre jutottak tegnap délelőtt 11 óra tájban a Bellegelő 326. számú tanya lakói. Az istállóban a gerendára felakasztva találták meg Prámer Lászlóné 52 éves asszonyt.

Az öngyilkosságról nyomban jelentést tettek a csendőrségnek amely kiment a helyszínre. Prámer Lászlóné hozzátartozói elmondották, hogy az asszony tegnap délelőtt is rendszeren végezte szokásos dolgát, majd egyszer csak hirtelen eltűnt. Előbb nem tulajdonítottak semmi jelentőséget eltűnésének, azt gondolták, hogy átment a szomszédba, mint máskor. **Egy öt éves kisfiú nyitott be aztán 11 óra tájban az istállóba s megrémülten szaladt be szüleihez.** A gyermek figyelmeztetésére kirohantak az istállóba, levágták a kötélről a szerencsétlen asszonyt, segíteni azonban már nem tudtak rajta, mert nem volt benne élet.

A vizsgálat tovább folyik annak megállapítására, hogy mi készítette az asszonyt arra, hogy életét eldobja magától.

— **Cérnakiosztás.** A debreceni szabómesterek részére tegnap este osztották ki a kiutalt cérnamennyiséget az ipartestületnél.

— **Ellopták az ernyőjét a moziban** Kovács Róza Szent Anna-utca 20. szám alatti lakosnak. Feljelentésére a rendőrség a nyomozást megindította.

— **A hízott libát elreptették.** Bánki Istvánné fuvaros felesége, Böszörményi-út 30. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki az éjszaka a baromfiótlból egy hízott libát ellopott. A nyomozást megindították.

— **Három mazsa szemet loptott** ismeretlen tettes Borbély Sándor MÁV üzemi tiszt pincéjéből. Borbély Sándor feljelentést tett a rendőrségen a betörő ellen.

— **A háború után az első közmunka a Nemzeti Stadion és az állandó kiállítás megépítése lesz.** A Fővárosi Közmunka Tanácsa rövidesen kőrja a tervpályázatot a Nemzeti Stadion és az állandó kiállítás rendezésére és megtervezésére. Kelenföldön akarják megépíteni a nagy befogadóképességű Nemzeti Stadiont és ott kívánják elhelyezni az állandó kiállítás célját szolgáló épületet is. A Közmunkatanács egyik e célra alakított külön bizottsága dolgozik az előkészítő munkákon. Az egyik budai kaszinónak volt egy tervpályázata, amelyet K. Császár Ferenc nyert, akinek a tervét a Közmunkatanács aranyéremmel tüntette ki. A tervező építész-mérnökök nagy érdeklődéssel tekintenek a pályázat kiírására. A háború után ez lesz az első nagy közmunka.

Anyakönyvi hírek

Béjegyzések: Veres Imre gazdálkodó Perec-u. 33.—Nagy Juliánna Veréb d. 23.—Bodnár János fm. N-csere 103.—Gém Katalin Bellegelő 423.—Nagy Gyula közműves s. Csonka-u. 7.—Kónya Margit Csapó-u. 1., Fábán Sándor asztalos s. Tiszacségo—Székely Klára Erdély-u. 19., Arva Ferenc gazdálkodó N-hegyes 23.—Molnár Juliánna Piac-u. 23.

Házasságok: Kárász Imre szigorló orvos Magoss Gy.-tér 19.—Booskor Margit Taktaszada. Solymosy Bálint ny. százados Kossuth-u. 58.—Barna Zsuzsanna Kőlessey-u. 21., Jeczó János gazdálkodó Egyek—Gaal Erzsébet M-péresi-út 38., Csibi Márton géplakatos s. Erzsébet-u. 20.—Müller Margit Honvédtemető-u. 5., Nagy István gazdálkodó—Végh Irma Fancsika 33.—Bertók János vendéglős m.—Kiss Juliánna Diószegi-út 26., Varga József cipész s. Timár-u. 22.—Arva Erzsébet Piac-u. 26., G. Kiss László máv. tiszt Eled—Kovács Matild Teleki-u. 44. Szabó László női szabó s. Kassa-u. 19.—Boross Mária Hadházi-út 27., Barabás József máv. áll. felvigyázó Körösmező—Tisza Ilona Kálmáncheleji-u. 15., Smányi János hírlapíró Tiszaroff—Szabó Kornélia N-csere 94., Czeglédi Lajos villanyzerelő s. Diószegi-u. 12.—Veres Mária Könyök-utca 5., Vida József vízvezetékész-reelő s. Kintási-u. 96.—Blága Juliánna Berta-u. 3., T. Szűcs Gábor motorkezelő tüzelőaktanyo—Bánvári Mária Maes 71-73., Harsányi Lajos feles kertész—Juhász Veron Maes 18.

Születések: Molnár Sándor máv. kocsirendező Szepesi-u. 97. fiú Antal, Lép Lajos napsz. Bánk 71. leány Eszter, Barkó Sándor kisbérő Bellegelő 43. leány Erzsébet, Lukács Mihály fm. Elep 19. leány Katalin, Csanak Sándor kisbérő Bellegelő 204. fiú István, Tisza Lajos fm. Ebes 15. leány Katalin, Horváth Ferenc gépész Toldi-u. 1. leány Erzsébet, Meres Mihály gazd. eselőd H-szoboszló fiú György, Varga Ferenc férfi szabó s. Nyil-u. 124. leány Éva, Murvai István fuvaros Nagyszalonta-u. 6. leány Róza, Kocsesi Sándor cipész s. Rásó-u. 4. leány Róza, Gere János napsz. N-csere 83. fiú Sándor, Járni Béla feles s. Béke-u. 28. leány Jolán, Szanka László máv. bádogos Homok-u. 135. fiú László, Papp Pongrác birtokos Létai-út fiú Péter, Borsos Ernő keresk. s. Kigyó-u. 31. fiú Ferenc, Czifra János szabó s. Szávay Gy.-u. 21. leány Mária, Medvesi Zsigmond géplakatos Kigyó-u. 40. leány Erzsébet, Nyiri János fm. Csalogány-u. 90. leány Zsuzsanna, Nagy Imre gyári munkás M-péresi-út 48. leány Erzsébet, Sallai Imre napsz. H-hadház fiú Imre, Nagy Sándor máv. munkás H-hadház fiú Sándor, Detrich József p. ii. felügyelő Batthyányi-u. 13. leány Katalin, Szalai Ferenc gazd. eselőd N-hegyes 2. fiú Ferenc, Nagy István máv. munkás Józsa fiú István, Bati Zsigmond máv. malházó Ménró-t. 18. fiú Zsigmond.

Elhaltak: Gerendies Mária ref. 51 éves Nagybánya, Kardos Ernőnk rk. 26 éves P-ladány, Erdős Gabriella ref. 6 hónapos Lórántffy-u. 5., Maroz István rk. 3 hónapos Maroz Gy.-tér 28., Végh Sándor ref. 86 éves Péterfia-u. 24., Özv. Janátka Alajosné rk. 74 éves Szoboszló-út 13., Böör Józsefné ref. 48 éves Nyil-u. 10., Mőda Erzsébet ref. 16 hónapos Bánk 125., Baksa Zsófia ref. 49 éves Csonkapepi, Szűcs Sándor ref. 45 éves Szappanos-u. 19., G. Kiss János ref. 60 éves Kerekes-u. 13., Loós Mihály ref. 84 éves Kintási-u. 86., Özv. Cséky Andrián ref. 73 éves Csapó-u. 61., Járny ödön ref. 81 éves Domb-u. 1., Nave Sándor rk. 2 éves Csuka-u. 30., Spitzer Istvánné izr. 75 éves Hadházi-u. 6., Hartstein Sámuel izr. 77 éves Ferenc J.-út 4., Kovács J. rk. 70. éves Ruyter-u. 24., Csorba János ref. 19 éves Diószeg. 8-v. Mődus Andrián ref. 77 éves Tancs-

utos 29., Fritsch Elemér rk. 39 éves gyógyszerész Erőmhályfalva.

Gyászrovat

Id. polgár Kovács Mihály gazdálkodó 75 éves korában elhunyt. Temetése szerdán déltán 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Ebes 94. Honvéd-u. 67. **Dankó** temetkezős.

Böör Lajosné Gönczy Róza 43 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön déltán 3 órakor lesz a Köztemető II. á. ravatalozó terméből. Lakás: Mőricz-u. 4. **Dankó** temetkezős.

Ferencz Antalné Bezsán Valéria 26 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délelőtt fél 11 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó terméből. **Dankó** temetkezős.

Kovács Esztiike 18-ik évében elhunyt. Temetése csütörtök délelőtt 10 órakor lesz a IV-es terméből református egyházi szertartású imával. Lakás: Bujdosó-utca 4. sz. **Csurka** temetkezősi vállalat, Dégenfeld-tér 2. sz. végzi.

Csordás János gazdálkodó 19. évében elhunyt. Temetése Bihar-közszegen lesz a családi háztól szerdán déltán félhárom órakor református egyházi szertartással Debrecenből történt szállítás után. A szállítást Csurka temetkezősi vállalat, Dégenfeld-tér 2. sz. végzi.

Özv. Tőres Imréné Kovács Mária 75. évében elhunyt. Temetése ma, szerdán délelőtt 10 órakor lesz a négyes terméből református szertartással. **Csurka** temetkezősi vállalat, Dégenfeld-tér 2. sz. végzi.

GAZOLT AZ AUTO

A PIAC ÉS SZENT ANNA UTCA SARKÁN

Könnyen végzetessé válható gépkocsigázolás történt kedden déltán 2 órakor a Szent Anna és Piac utca sarkán, Erdélyi Imréné 32 éves ruhó kereskedő neje az állomás felé igyekezett, de a Piac és Szent Anna utca sarkán egy ismeretlen személygépkocsi elgázolta. A szerencsétlenül járt asszonyt azonnal bevitték a sarkon lévő gyógyszerárba, majd a helyszínre érkezett mentőorvos elsősegélyben részesítette. Kezén és lábán szenvedett sérüléseket Erdélyiné. A rendőrség a gázoltással kapcsolatban a nyomozást megindította.

— **Ma kezdődik a DEI deak boltjának fizletrészjegyzése.** — Hirt adtnk már arról, hogy a DEI szövetkezeti boltot alapít. A szövetkezet boltra fizletrészket lehet jegyezni. Egy fizletrész 10 pengő. Ma az egyetemi ifjúság felkeresi a tanári kart és a közönséget s felkéri, hogy támogassák az ő nemes mozgalmukat, mert a legközelebbi félévben már felszerelt diákbolttal szeretnék várni az egyetemi ifjúságot.

— **Az egyiptomi királyt gépkocsibaleset érte.** Faruk egyiptomi király hétfőn gépkocsibaleset következtében megsebesült — jelenti a brit hírszolgálat Kairóból. Későbbi jelentés hozzászól, hogy a baleset a Tel el Kebir-csatorna övezetében történt. A király horzsolásokat szenvedett, de sérülése nem komoly. A legközelebbi brit katonai kórházba szállították. — Mint a brit hírszolgálat Kairóból jelenti, Faruk király a kezeiőorvosok jelentése szerint a gépkocsibaleset során bal csípőcsontján csaknem egy centiméter hosszú törést, továbbá kisebb zúzódásokat szenvedett. A király általános közérzete kielégítő és valószínűleg már ma visszatérhet Kairóba.

A munkásság anyagi védelme légítámadás esetén

MTI jelenti: A Budapesti Közlöny szerdai száma közli a miniszteriumnak az egyes munkavállalóknak, illetőleg hozzátartozóknak a légítámadás esetén járó javadalmazása ügyében kiadott rendelkezését. A rendelkezés hatálya alá tartozó olyan ipari üzemi, közlekedési és bányavállalatok, amelyek legvalószínűbb 30 munkavállalót foglalkoztatnak, arra kötelezi, hogy a légítámadás vagy légítámadás elhárításából kifolyóan munkájukat megszüntethi, vagy

szüneteltetni kénytelenek, munkavállalóik részére a légítámadás napjától számított két hét tartamára a javadalmazást abban az esetben is fizessék ki, ha ez idő alatt a munkavállalókat nem foglalkoztatják. A légítámadás napjától számított egy hónapon belül felmerülő minden elbocsátást pedig a vállalat köteles a helybeli hatóságilag munkaközvetítő hivatalnál, ha ilyen nincs, a községi elöljáróságnál bejelenteni.

A fővárosi sajtó is nagy elismeréssel ír a debreceni Kamaraszínházról

A debreceni kamaraszínház megnyitott előadása mely benyomást kellett a debreceni közönség körében. Hírhírű este a Déli-múzeum írtim hatáson diszertében szűfolt nézőlér-
 1943. november 17. Szerda. A debreceni kamaraszínház megnyitott előadása mely benyomást kellett a debreceni közönség körében. Hírhírű este a Déli-múzeum írtim hatáson diszertében szűfolt nézőlér-
 1943. november 17. Szerda. A debreceni kamaraszínház megnyitott előadása mely benyomást kellett a debreceni közönség körében. Hírhírű este a Déli-múzeum írtim hatáson diszertében szűfolt nézőlér-

dületes beszédben méltatta a Kamaraszínház kulturális jelentőségét. A fővárosi lapok is felfigyeltek a debreceni kamaraszínház megnyitására. A déltényi budapesti sajtó igen melegen emlékezett meg a nagy fontosságú színházi eseményről. Egyik másik lap kéthasas címe alatt számolt be a megnyitott előadásról és Cziffra András beszédéről. Ez is bizonyítja, hogy ezuttal egy úrtörő vállalkozás indult meg Debrecenben és csak a közönségtől függ, hogy az első lépéseket több is kövesse. Kedden este szintén nagy érdeklődés előtt folyt le az Ibsen-darab második előadása. A színház vezetője Mészáros Sándor, a színészvezető pedig Nyugdíjintézetének elnöke, dr. Cziffra András, a Színházvezető Kamara miniszteri biztosa len-

KÖZGAZDASÁG

Jóna Juliát választották meg a fényképészszakosztály alelnöki tisztségére

A debreceni fényképészmesterek tegnap este nagy érdeklődés mellett választották meg szakosztályi ülésüket Orlovszky Sándor elnökletével. A szakosztály lelkes egyhangúsággal Jóna Juliát választotta meg szakosztályi alelnöknek, műhelyellenőrnek pedig Hapák Józsefet. Felmerült a téli záróra kérdése is. Egyesek a téli időszak alatt este hat

órákor szerették volna anyagtakarékosági okokból az üzleteket bezárni, azonban a többség ezt a javaslatot nem fogadta el. Egyesek amiatt panaszkodnak, hogy a szakamban árröszkölés van, mert a megállapított árszabályt többen nem tartják be. Több folyó ügyet tárgyaltak még ezután.

A kárpitosmesterek anyagellátásuk javítását kéri a Kamarától

A debreceni kárpitosmesterek szakosztályi ülésére jött össze tegnap este, hogy legfontosabb ügyeiket megbeszéljék. Mondanunk sem kell, hogy az anyagellátást helyzet állt is a tárgyalások középpontjában. Puscsa János, a szakosztály ügyvezető elnöke üdvözölte a nagyszámúban megjelent tagokat. Beszámolt arról, hogy a legutóbbi anyagkutatásnál 125 kgr rugót, 117 kgr szeg kaptak, célnak is redukált mennyiségben. A szakosztály tagjainak száma 32 mester, 44 segéd és 29 tanuló. Ennyi embernek kellene ebből az anyagból megélni. A fedjag például rugóból 1 kgr 60 deka, vagyis 8 darab, amivel nem tudnak mit csinálni, mert még javításhoz is kevés. Bűtörtéltáiban is nagy a hiány, nem jutnak sem beverő-húzóhoz, az ügyvezető gráblíhoz, de még zsák-vászonhoz sem nagyon, mert azt inkább zsákok készítésére használják föl.

Beadványlalt fordultak a napokban a Kamarához, mint amely az iparosok anyagbeszerzési ügyeit a kezébe vette és intézi s azt kéri, hogy anyagellátási helyzetükön, amennyire lehet, javítson. Péleg haszon oda, hogy ne csupán jegyek legyenek, hanem áru is érkezze. Letárgyalták az ipartestülettel érkezett átiratokat is.

DEBRECENI ÁLLATYÁSAR

Ló: felhajtás 265, eladás 99, Sertés felhajtás 217, eladás 122. Szarvasmarha felhajtás 523, eladás 225. — Árak: Vágóelő 190—500. Silány igás-16 350—670. Középső igásló 700—1450. Jó igásló 1500—3000. Jöminőségű szarvasmarha 220, közepes 200, silány 180, csontozni való 150. Borjú 240—210, Tinó 280—340 fillér élő-súlyban kg-ként. I. r. bika 215, II. r. bika 195, III. r. bika 175, csontozni való 145. I. r. tehén 210, II. r. tehén 190, III. r. tehén 170, csontozni való 150 fillér élő-súlyban kg-ként. (6 százalék engedmény.) Irányzat lanyha.

Beültették „A Mai Nap”-ot

Budapest, november 16. Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. belügyminiszter a Hegedűs Gyula felelős szerkesztésében és a Mai Nap újságkiadóját kiadójában megjelenő és Budapestben a Hungária Hírlapnyomdájában előállított „Mai

Nap” e. politikai napilap továbbbi megjelenését és terjesztését az 1939. évi II. tc. 151. §-ának 3. bekezdése alapján az országnak az említett törvény által védett érdekeit veszélyeztető és pedig a lap ezévi november 16-án megjelent 259. számában közzétett közlemény miatt 1943. évi november hó 24-ig bezárólag beültette.

SPORT

Összeállították Budapest tornászválogatottját Debrecen ellen

Vasárnap délelőtt fél 11 órákor igen nagy sportesemény színhelye lesz az Arany-Bika díszterme. Itt mérí össze erejét Debrecen tornászválogatottja erejét Budapest válogatottjával. A két város tornászai erősen készültek erre a találkozóra, hiszen az itt elért eredmények és helyezések az országos válogatásnál is sokat jelentenek. Budapest csapatát kedden este állították össze. A válogatott a következő: Pataki, Szó

és Tóth VII. ker. levante, Borcsók, dr. Nemere és Vigh Postás, Gáll BBTE. Tartalék: Schiebdauer, TF-SE. A válogatón Pataki és Bórosök nem vett részt. Az egyes szereken a következők lettek első: Korlát: Szó 9 ponttal. Lóangás dr. Nemere 9.1 ponttal. Lóangás; Schmiebtbauer 9.6 ponttal. Nynjót: Tóth 9.4 ponttal. Műsabdgyakorlatban Gáll 9.7 ponttal.

A DVSC MÉR KIHÉVETTE A KISPEST ELLENI VERESÉGET ÉS A DIMÁVAG ELLEN KÉSZÜL

A DVSC berkeiben kedden már napirendre térték a vasárnapi vereség felett. Egyöntetűen megállapították, hogy három játékos meglepő gyenge formája, a lehetetlen balszerencse és nem utolsósorban a víz alatt álló pálya okozta a nagy vereséget. A szabad játékosok kedden Möré János vezetésével kondícióedzésen vettek részt, ma pedig két-kapus edzést tartanak.

Vasárnap a Diósgyőri MÁVAG lesz a DVSC ellenfele. Ebben a mérkőzésben nemcsak a játékosok, hanem a vasútsók hatalmas szurkoló táborra is bízik, hiszen a DVSC itthon még egyetlen mérkőzését sem veszítette el. Igaz ezzel szemben az, hogy idegenben még sehol sem győzött. De hihetetlenül bíznak abban, hogy a diósgyőriek ellen ismét kijön a lépés és szép győzelemmel örvendeztetik meg híveiket. Ez annál inkább szükséges, mert egy vereség esetén nagyon leszakadhat a csapat a főmórlő mezőnyben. Pénteken ismét kondícióedzésen vesznek részt a játékosok és csak utána jöhet ki a DIMÁVAG elleni csapat.

AZ AMATORBAJNOKSÁG ÁLLÁSA

Vasárnap már csak egy elmaradt bajnoki mérkőzés játszottak. Itt a Villanygyár II. csapata 1:0 arányban győzött a B. Turul ellen, de az a sorrend nem változtatott. Az amatőrbajnokság az utolsó bajnoki mérkőzés után a következő:

1. Tiszthelyettesek	11 67: 8 22
2. DME	11 40:13 20
3. M. Szabócs	11 33:16 14
4. Mátészalka	11 31:12 13
5. B. Turul	11 19:19 12
6. Karcagi LE	11 45:37 10
7. DEAC	11 15:15 10
8. DMOVE	11 15:19 9
9. NYVSC	11 21:34 9
10. Villanygyár	11 14:32 9
11. PMAV II.	11 14:31 9
12. Hajduböszörmény	11 14:48 6

A TISZTHELYETTESI KUPA ÁLLÁSA

1. II/II. zlj.	4 18: 4 7
2. Repülők	3 12: 1 6
3. Hadtest	4 10: 5 4
4. Előmozók	3 8: 6 4
5. Híradók	3 10: 3 3
6. II/L. zlj.	3 6: 7 2
7. Tüzérek	4 5:16 2
8. II/III. zlj.	4 2:27 0

Idegenben nehezen győznek a magyar csapatok. A Nemzeti Bajnokság I. osztályában eddig az elmaradt Feregeváros—Csepel mérkőzés kivételével összesen 149 mérkőzést játszottak az idén. Ha most abból a szempontból boncolgatjuk a mérkőzéseket, nyert bajnoki pontokat, hogy a csapatok azokat hol szerezték igen érdekes megállapításra jutunk. A magyar csapatoknak tekintet nélkül helyezsükre idegenben nagyon nehezen megy a játék. A statisztika szerint ugyanis eddig 12 mérkőzésen győzött a vendég csapat és 12 mérkőzés döntetlenül végződött.

Az országos vasúti birkózó bajnokságon Tardóvi és Mihályfi

eredményrel. Jók, Zilahy, B. Nagy, Mezei, Tisza, és Takács.

Tüzérek—II/III zlj. 3:1 (1:1) Vezető Zágonyi, Góllövők, Pócsi és Kingler.

Tüzérek: Fenyvesi—Egresi, Eperjesi—Mihalik, Pócsi, Páthi—Kingler, Nagy II., Balik, Pitos, Kovács. Hajduk: Tóth—Lévai, Kiszely—Németh, Faragó, Herczegh—Csikós, Ungvári, Gombos, Cséky, Kupás.

A Hajduk az első félidőben, jól tartották magukat, egyenlő ellenfelek bizonyultak, második félidőben azonban a tüzérek kerekedtek felül. Zágonyi jól vezette a mérkőzést.

KIK JÁTSZHATNAK A MAGYAR KATONAVALAGOTOTTBAN

Megírtuk, hogy a LOK november 24-én vendégül látja Budapestet a belgrádi német katona labdarúgó válogatottat. Most vettük számba a rendelkezésre álló magyar katona labdarúgókat. Kitént, hogy nagyon jó csapatot lehet összehívni a következőkkel: Sárosi III., Nagy II., Balogh II., Onodi II., Kovács II., Juhász, Kiss, Szekeres, Rudas, Lukács, Kónya, Tancos, Junász, Zilahy, Nagy, Ujhegyi, Deák. A magyar-német katonamérkőzés előtt levante válogatott mérkőzés lesz. A nemzetközi mérkőzés színhelye Beszki sportterület pályája.

SZATMARI ÉS SZEGEDI ÁLLAPOTA JAVULT

A vasárnapi autószerencsétlenség áldozatairól azt a tájékoztatást kaptuk az Új Szent János-kórházból, hogy mindkét jeles úszó túl van az életveszélyen mindkettő visszagyárték eszméletüket s csak kisebb hőmeikédesük van. A könnyebben sérültek a gyógyulás útján vannak.

NADUDVARI LE—KUNHEGYESI LE 7:0 (2:0)

A rossz idő ellenére szép játékkal győzött a nádudvari csapat a jól védőkező kunhegyesi együttes ellen. Góllövők: Kiss, Erdélyi, Kocsis, Egri, Balás, és Zana (2).

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR:
 November 17. szerda: **Tábornokné.** Tisztviselőest. (Mérsékelt helyárok.)
 November 18. Csütörtök: **Fekete Péter.** Bérletszünet.
 November 19. péntek: **Fekete Péter.** A) bérlet.
 November 20. szombat délután: **Cigányszerzem.** Olcsó üléses helyárok.
 November 20. szombat este: **Fekete Péter.** Bérletszünet.
 November 21. vasárnap délután: **Fekete Péter.** Rendes helyárok.
 November 21. vasárnap este: **Fekete Péter.** Bérletszünet.
 November 22. hétfő: **Luxemburg grófja.** Munkáseleadás.
 November 23. kedd: **Luxemburg grófja.** Munkáseleadás.
 November 24. szerda: **Fekete Péter.** B) bérlet.
 November 25. csütörtök: **Fekete Péter.** C) bérlet.

Kamaraszínház a Déli Múzeumban:

November 22. hétfő: **Ha mi holtak felébredünk.**
 November 23. kedd: **Ha mi holtak felébredünk.**

MOZI

Ingovány. (Hungária.) Az eltévedt férfi nem tud menekülni a multól, amely mindig kíséri és ujbüre csábilja. A bűnös férfi életében egyetlen minden bűnt eltemető momentum az aggódó édesanya, aki elől kétségbeeselten igyekszik titkolni esendő bűnös emberjénét. A szélsőséges emberi társadalomhoz azonban nehez az új, mert az ingovány nem enged el azt, aki rabja lejt. A film főszereplője Jules Berri hatalmas alakítása mindvégig lenyűgöző, de a többiek, Gilbert Gil és Anni Dusaux is az emberábrázolás csúcsai lárnak.

Arverési hirdetmény. A 39002/1943. l. o. számú határozattal nyilvános árverésen értékesíteni elrendelt 10 db. légtartalmú suba kerül eladásra. Az árverés t. hó 19-én 11 órakor lesz megtartva a tüzoltóparancsnokság udvarán. Az árverésre kerülő subákat, árverés előtt, a fenti napon 10 órától lehet megtekinteni, az árverés színhelyén. Tüzoltóparancsnok.

Pótbeiratkozás a Városi Zeneiskolába. Debrecen sz. kir. Városi Zeneiskolája sülyt helyez arra, hogy a városban a fúvósok és a nagybőgő zenekultúra fejlődjön. Éppen ezért a fúvós (nevezetesen furulya, mint fuvola-előkészítő, fuvola, oboa, klarinét és fagott) és nagybőgő-tanszakokra pótbeiratkozást hirdet. Furulya tanszakra már 8 éves kortól lehet jelentkezni. Beiratkozási díj: 12 P. Évi tandíj a furulya tanszakon 60 P. A többi fúvós és nagybőgő tanszakon évi 40 P., mely összeg részletekben is fizethető. Beiratkozni lehet naponta d. é. 10-12 óráig és d. u. 3-5-ig szombatonként is. (Telefon: 25-96)

Igazgatóság.

HIRDETMENY

Juhok és sertések téli erdei legeltetése.

Ertesítem a téli erdei legeltetésre jogosultsággal bíró közönséget, hogy a város tulajdonát képező és legeltetésre felszabadított területeken, a sertések téli erdei legeltetését 1943. november 15-től 1944. évi április hó 1-ig terjedő időre, a juhok legeltetését az 1944. évi április hó 15-ig terjedő időre engedélyeztem.

Hajtócédnula a városi számvivőségén (városháza, I. em. 11. sz. szoba) váltható.

Figyelemre emelem az érdekelteket, hogy minden jogosított személy csak a saját jószágaira válthat hajtócédnulát és az állatok tulajdonjoga

gar úgy a hajtócédnula váltásánál, mint a legeltetés tartama alatt a számvivőség, vagy a m. kir. erdőigazgatóság megbízottai felhívására igazolni tartozik.

A legeltetők, a legeltetésre vonatkozó a legeltetési szabályrendelet rendelkezéseit szigorúan alkalmazkodni kötelesek, mert attól, aki ez ellen vét, a legeltetési jogot megvonom és ellene a kihágási eljárást megindítom.

A fent kitűzött határidő letele után a téli legeltetés színhelyéről jószágait mindenki, minden felszabadítás bevétele nélkül büntetés terhe alatt elhajtani köteles.

Polgármester.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő

Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja: **Alföldi Sajtóvállalat Kft.**

Felelős kiadó: **Balogh István.**

Szalacsi Rácz Imre regénye:

A KERESZT

(39)

— Ifjú és furge vagy, tisztelendő nővérem, neked még sokat kell munkálkodnod az Úr szőlőjében!...

— De bennem ég a nagy nyavalyák nyavalyája — mondta halkán a nővér és Emre atya nem kérdezte meg, mi lett légyen a nagy nyavalyák nyavalyája.

— Itt vagyunk — fordultak be a kapun, ahol már faklyával a darabont várta őket.

— Hogy vagyon a beteg? — kérdezte a nővér.

— Rosszul, tisztelendő anyám, nagyon rosszul, talán a reggelt se éri meg!...

— Kicsinyhitű vagy, legény! — lépett a tornác fedett csarnokába a nővér.

A tornácra mécsesek pislogtak, de a gyöngye fényben is meg kellett látnia Emre atyának, hogy az, akit kísért, inkább gyermeke lehetne a darabontnak, mint anyja. Ifjú, vékonykarú gyönyörű teremtes volt, aki nesz és hang nélkül, jól ismertem közelebb a kastellum úrnőjének háza felé.

— Köszönöm, tisztelendő atyám, hogy segítségemre voltál, itt már megtalálom magam is az utat! — fogta meg kemény fakilincset a nővér és belépett a házba.

Forró levegő és menta-illat csapott ki az ajtón, ahonnan gyöngyöző arccal kevés idő múlva Dósa úr Péter atyával lépett ki.

— Hogyan van asszonyunk, uram? — állott a tornác falának dülve szomorúan Emre atya.

— Nem jól, pap uram, nem jól. Talán a reggelt se éri meg! — horgasztotta le fejét Dósa úr, akit eddig még csak bánatosnak se látott Emre pap úr.

— Nem vesztheted el a reményt, uram. Isten meglátogatta asszonyunkat máskor is, mindig kilábal a bajból, higgyük, most is hasonlóképpen lesz!...

— Jobb elkészülni a bajra, aztán mindent könnyebben viselünk el: a gyászt vagy az örömet is! — dörmögte halkán Péter atya, amiből megértette Emre pap úr, hogy a baj felette nagy és asszonyuk nem sokáig élhet.

— Ha csak csodát nem tesz Angelika testvérünk! — rezgett a reménység a Dósa hangjában.

— Olyan, mint egy gyermek — szólott halkán Emre pap úr, de mintha meg is bánta volna szavait, mert nyomban hozzátette:

— Legalábbis úgy láttam a mécses fényénél!...

— Valóban az, pap úr, mert a tizenhét esztendőst most érte el...

— Hogyan adta magát erre a nehéz sorsra? — gondolt Emre pap úr az Ispótlály szörnyű életére.

— Maga akarta így, Bank úrnak, a bihari ispánnak leánya!

— Úgy döngött Dósa úr hangja, mintha a sírból szállott volna.

A két papnak se kellett több magyarázat. Megértették, hogy mi vitte erre a nehéz sorsra a fiatal leányt, aki ispán leányának született, de nem volt soha annyi öröme ebben a földi életben a földi javakból, mint utolsó jobbágyuk gyermekének.

— Olyan, mint egy mennybéli angyal, szegényke — dünnyögte csendesen Dósa, de mikor egyetlen szót se szőtt a két pap úr, ismét asszonyára terelte a szót:

— Mióta eltemettük a fiam, Andorást, nincs egészsége asszonyomnak!...

— Emészti a bánat, az pedig minden bajnak alapforrása, uram! — tette állat tenyerébe Péter atya.

— En hiába mondom, szavamra nem hallgat!...

— Akinek bánata van, az könnyebben hajlik a betegségre bajokra, nyavalyákra!...

— Isten akaratát ki firkészheti ki — nézett a tornác mennyezetéről csüngő olajmécses fényébe Emre atya, de be se fejezhette a mondatot, mert hangos lódobogás verte fel az udvar csendjét. Több lovas vágathatott be az udvarra, mert a kutyák éktelen csaholása egészen megvadította a paripákat és tiporták a ház előtti földet.

Dósa első mozdulata, hogy oldalához kapott, ahol rövid, görbe kardját szokta hordani, de most, jövén beteg asszonya nyoszolyája mellől, ott semmit se talált. A tornác falán lógó fegyverek közül keménynyelű szekerce akadott a kezébe, s nyomban úgy fogta, hogy azzal nemcsak védelmet, de támadást is kezdhetett.

A pántos-ajtó felpattant és ott Gábor ispán óriás alakja jelent meg a gyenge fényben:

— Uram, rajtunk ütöttek a kunok, Haláp alatt találtam őket, éppen csak megléphetünk előlük, három emberünket le is vágták!...

— Mi lelte a beste népet ismét! — dagadt ki az ér a Dósa homlokán, mintha máris forgatni akarta volna a szekercejét.

— Az ördög a megmondhatója, de Guth-Keled urunk kastellumát már felverték, az apró telepeket széjjel szórták és most a Haláp alatt nyúzzák az elfogott magyarokat!...

— Villogott véresen a Gábor szeme. (Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosy magányosnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78.

Gálosy tizenhétéves nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz megfigyel. Zöldfa-u. 3. T.: 28-72.

Levelezés

A „20 éves jelleg” választól az Stágu koronás K. L. úrnak. Levél átvehető a kiadói hivatalban.

Betöltendő állások nőknek

Lapkézbetöltő nőket fizeteléssel felvesszünk, jelenleg és Debreczeni Újság Hajdúföld kiadói hivatalában. Ferenec József út 56.

Betöltendő állások férfiaknak

Lapkézbetöltő férfiakat és nőket körzetet kézbesíteni, jó fizetéssel azonnali felvesszünk. Jelentkezni egész nap lehet a Debreczeni Újság Hajdúföld kiadói hivatalában, Piac-u. 56 szám. Várnegyeháza mellett. 981-10-00

Butorozott szoba

Butorozott szoba kiadó. Domb-u. 1. IV. ajtó. 317

Ajánlat

Iskolai kézimunkák, sablonok, előrajzolt árúk főzhető tonállal is beszerelhetők, Pethő kézimunka-, textilüzletében, Szent Anna-u. 10. Kültűt, hűrkölt árúk készítése.

Boroshordókat 40 hektóig kölesön adok, egész szegzonra. — Érdeklődni: Széchenyi-u. 94., földszint, egész nap. Ny 1876

Sírkövek műköből és természetes kőből készült gyűmölcsösök részére és piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Műkőgyárnál, Fűrdő-u. 2. 884 v. v.

Szöreme bundákat javítók, alakítók, festők. Vesztek, eladók. Kőváry szűcsmester, püspöki palota I. 31. v. 968

Élelmiszer, ital

Eladó 25 mázsa sütőtök. Csallóka 16. 337

Csere

Friss tojásért kenyérréteget adok, Rakovszky-u. 42 földszint 2. 237

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró és gépíró iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet. Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma 6475/1941-42. Vidékieknek vasútkedvezmény. Radvány u. 1. 495

Kölcsönzés

Több mint 1000 új könyvből és válogatott iróktól olvashat. Kölcsön-könyvtár. Ferenec József-út 61. 305

Tönkreteszi értékes szöveget, ha nem használ kölcsön porszívógépet, — Bérietrendszer, Gramofon és lemezkölcsönzés. Soltész, Kálvin-tér 2. Telefon 12-59. 267

Lakás-és szobakereslet

Egyetemi hallgatónő keres azonnali butorozott szobát, esetleg teljes ellátással. Címeket a kiadóba kérek. 336

Kereslet

Oeska vasat, fémelt, gépet a legmagasabb áron veszek, Vaskovits, Pacsirta-utca 17. Telefon: 26-94 937

Használt gramfon lemezt veszünk, Szendrő Sándor zongora, gramfon és hangszerárúraktára Baitványi-u. 22. 339

Heutesek és nészárosok figyelembe! Csonthulladékokat a legmagasabb áron veszek. Vaskovits Pacsirta-utca 17. sz. — Telefon: 26-94. 936

Ékszer, arany, ezüst

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas-utca 2. 60

Aranyat, ezüstneműt, ékszereket napiáron veszik Tokács Sándorné, Piac-utca 56. 62

Korcsma, vendéglő

Péter Imre Derecskén, Bezerédi-u. 1084 sz. alatti jömeneteli korcsma. — jogfolytonossággal együtt azonnal eladó. 313

Jömeneteli vendéglő betegség miatt, jogfolytonossággal együtt azonnal eladó. Nagyváradon, a színház mellett, Cím a kiadóban. 336

Rádió

Radót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít olcsón garanciával, évi zedés gyakorlatilag Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84. telefon: 32-54 Vidékieknek soronkív: 673

Butor

Minek a fényes kirakal, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari butorüzletben, Piac u. 71. sz. 1966

Használt butorokat, irodai berendezést, wert nemkasszát, üzletben dezeszt, magas áron veszek. Verő. Csapó-u. 10. 298 v. v

Eladó ingóság

Eladó egy új damaszt ágynemű. Varga u. 16. sz. 322

Gazdasági eszközök

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket bármilyet vesz, elad, vagy becserél vitez Nagy János, Hatvan-utca 41. Telefon: 28-19. 1874

Szőlő, gyümölcsös

Szőlővessző kétféles, gyökerez, különböző fajú. — Saját telepemről kapható. Barna-u. 10. 343

Gyümölcsfák, közmétek, rózsák még kaphatók. — Ungváry, Kürtös 19. Huszárlaktanya mögött. 338

Két hold szőlő, közel a városhoz, gyümölcsösökkel, lakással, borházzal, vintceller lakással, pincével, kúttal, préssel, szőlővel, kádakkal, hordókkal és minden egyéb felszereléssel betegség miatt eladó. Dr. Haló Tibor, József kir. herceg u. 7. 239

Elveszett

Elveszett egy féltar kötött börcsesztyű a Piac-utcan. 15-én este. A megtaláló jutalomban részesül, ha beadja Cseh Lajos és Tsa, Piac-u. 56. 334

Elveszett hétrón este Magoss György-térén féltar szürke kötött kesztyű. Becsületes megtaláló adja le kiadói hivatalunkba, fiz. pengő jutalmat kap. 544

Vasárnap este az Apolló moziba, 7 óras előadás alatt egy fekete fél börcsesztyűt elvesztet. 10 pengő jutalmat kap a becsületes megtaláló. Porcsin Vilóor szabóüzlet, Rákóczi-u. 1. sz. 340

Teherautogumi, kettő darab 32x6 méretű tárcsával együtt november 11-én éjjel a Kassa-út 32-b, sz. ház előtt vontatás közben leszakadt a keréktengelyről és elvesztet. Megtalálóját vagy nyomravezetőt 100 pengő jutalomban részesül. A gumik számai: Cordatic 234272 és Polski 390102168. A nyomozást a rendőrség és a csendőrség is folytatja. Veréb börtvár, Homokkert. 323

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: **Samosy Gábor.**